

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU W OKRESIE 01.01-31.03.2024

03.01.2024

Pismo nr St.P/1/2024

Do: Agnieszka Dudra, Prezes Biura do spraw Substancji Chemicznych

Pismo dotyczyło propozycji **włączenia melaminy do listy substancji priorytetowych, które mają być objęte procedurą udzielania zezwoleń**, zgodnie z załącznikiem XIV rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 REACH, która została zgłoszona podczas 84. posiedzenia Komitetu Państw Członkowskich przy Europejskiej Agencji Chemikaliów (*Member State Committee – MSC*).

Melamina służy do wyrobu szerokiego asortymentu żywic syntetycznych, mających zastosowanie w procesach wytwarzania laminatów dekoracyjnych, płyt drewnopochodnych, klejów, farb i lakierów, także dla przemysłu motoryzacyjnego, środków pomocniczych dla przemysłu włókienniczego i papierniczego, tworzyw dla przemysłu elektrotechnicznego oraz wytwarzania przedmiotów gospodarstwa domowego. Melamina stosowana jest również do produkcji środków ognioochronnych oraz do modyfikacji betonu. Istotne jest, że obecnie nie występuje alternatywny produkt zastępujący melaminę w większości zastosowań.

Stowarzyszenie zrzesza producentów wyrobów drewnopochodnych w Polsce wykorzystujących melaminę w swoich produktach (laminaty, płyty uszlachetnione, wyroby konstrukcyjne, itp.), które w dalszym procesie są wykorzystywane przez przemysł meblarski, budownictwo i motoryzację.

Włączenie melaminy, do załącznika XIV i objęcie jej procedurą udzielania zezwoleń stanowi poważne zagrożenie dla Polskiego przemysłu wyrobów drewnopochodnych, jak i całej branży meblarskiej, która odpowiada za około 6% PKB. Włączenie melaminy do załącznika XIV oznacza, że jej stosowanie wymagać będzie uzyskania zezwolenia, którego proces uzyskiwania jest trudny, kosztowny a jednocześnie tylko tymczasowy.

Propozycja wyboru melaminy jako substancji priorytetowej do włączenia do załącznika XIV budzi szereg wątpliwości i jest dla branży niezrozumiała, a co najmniej przedwczesna. W piśmie zwróciliśmy uwagę, że mimo bardzo długiej listy substancji zidentyfikowanych jako wzbudzających szczególnie duże obawy (SVHC), sekretariat ECHA zdecydował się przedstawić propozycję priorytetyzacji melaminy w bardzo krótkim czasie po zidentyfikowaniu jej jako SVHC (17.01.2023) mimo, że decyzja o uznaniu melaminy jako SVHC była kontrowersyjna. Argumenty przemawiające za brakiem podstaw do tej identyfikacji zgłaszane były również przez Stowarzyszenie. W sprawie tej toczą się dwa odrębne postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Sprawa T-163/23 i T-167/23), w których strony skarżące wnoszą o unieważnienie uznania melaminy za substancję SVHC.

Jako przedstawiciele branży, stoimy na stanowisku, że przed decyzją o ewentualnej priorytetyzacji melaminy należało wziąć pod uwagę spodziewane w najbliższym czasie przedłożenie przez Niemcy propozycji zharmonizowanej klasyfikacji i oznakowania (CLH). Otrzymalibyśmy dodatkowe informacje, które pozwoliłyby w sposób przejrzysty i bez zbędnego pośpiechu na ocenę zasadności ewentualnego włączenia melaminy do Załącznika XIV REACH.

Propozycja sekretariatu ECHA dotycząca priorytetyzacji melaminy nie jest przekonująca w świetle zasad dotyczących priorytetowego włączenia SVHC do Załącznika XIV. Z uwagi na fakt, iż melamina nie została zidentyfikowana jako substancja bioakumulacyjna, a tym samym nie kwalifikuje się jako substancja PBT (trwałe, bioakumulacyjne i toksyczne) ani vPvB (bardzo trwałe i bardzo bioakumulacyjne), to zgodnie z artykułem 58(3), nie spełnione zostało kryterium, iż priorytet powinien być nadawany substancjom z właściwościami PBT lub vPvB.

Szczególnie w przypadku substancji zidentyfikowanych jako SVHC na mocy artykułu 57(f) REACH, które nie spełniają kryteriów przywołanych w art. 57 (a-e), a zidentyfikowane są jedynie w oparciu o „prawdopodobne poważne skutki dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska dające powody do obaw równoważnych”. Trudno jest określić konkretną i obiektywną podstawę naukową stwierdzenia, która równoważyłaby poziomu obaw. Właśnie ta kwestia jest podnoszona jako jeden z wielu argumentów w przywołanych wyżej toczących się postępowaniach sądowych. Priorytetyzacja dla substancji PBT/vPYB powinna być stosowana jedynie w indywidualnych przypadkach, wymagając dodatkowego uzasadnienia.

W piśmie przypomnieliśmy, że Niemcy, proponując identyfikację melaminy jako SVHC i wskazując zamiar przedłożenia zharmonizowanej klasyfikacji i oznakowania {CLH}, w dokumencie z wnioskami Analizy Opcji zarządzania Ryzykiem (RMOA), nie dążyły do wymogu autoryzacji dla melaminy, ale do wprowadzenia dalszych ograniczeń.

Wyraźnie zaznaczyliśmy, że rozpoczęcie procedury zmierzającej do przyszłego włączenia melaminy do Załącznika XIV jest przedwczesne, biorąc pod uwagę, że korzyści z takiego zakazu są bardzo niejasne, ale konsekwencje społeczno-gospodarcze dla bardzo ważnych sektorów gospodarczych mogłyby być katastrofalne, szczególnie w Polsce, która jest dużym producentem melaminy oraz liderem w europejskim przemyśle płyt drewnopochodnych i mebli.

05.01.2024

Pismo nr St.P/2/2024

Do: Anita Sowińska, Ministerstwo Klimatu i Środowiska

W piśmie podkreśliśmy, że krajowy przemysł wytwarzający płyty drewnopochodne, który jest reprezentowany przez Stowarzyszenie, zajmuje pod względem produkcji 2 miejsce w Unii Europejskiej oraz 7 miejsce na świecie. Stanowi również podstawę rozwoju i potęgi polskiego przemysłu meblarskiego.

Od lat borykamy się z problemami związanymi z zaopatrzeniem w surowiec drzewny. Jednym ze sposobów na poprawę tej sytuacji jest zwiększenie udziału drewna poużytkowego w produkcji naszych wyrobów. Praktyka wykorzystywania drewna z recyklingu jest stosowana na całym świecie i ma na celu oszczędzanie zasobów naturalnych, redukcję emisji CO₂, a także ograniczenie ilości odpadów trafiających na składowiska. Wiele krajów UE, przy wsparciu rządowych przepisów, zwraca do produkcji od 50 do nawet 100% odpadów drewna poużytkowego.

W Polsce poziom odzyskiwanego materiału drzewnego z odpadów jest bardzo mały i niewystarczający, dlatego potrzebne jest poszukiwanie tego typu surowca również na rynkach zagranicznych, przede wszystkim na rynku Unii Europejskiej.

Zaznaczyliśmy, że już teraz wyraźnie widać zachwianie bilansu surowcowego: importowane odpady drewna poużytkowego pochodzą w dużej mierze z krajowego eksportu wyrobów drewnopochodnych (w szczególności mebli i płyty meblowej), stanowiących wartość ponad 50 mld zł rocznie, co odpowiada ok. 4 000 000 ton mebli i 2 800 000 ton płyt drewnopochodnych (w 2018 r.), a więc razem 6 800 000 (6,8 milionów) ton materiału wysyłanego rocznie za granicę.

Od ponad 3 lat Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie wydaje firmom z branży zgód na transgraniczne przemieszczanie odpadów drzewnych, czyli surowca do recyklingu stanowiącego pełnowartościowy wsad do produkcji. Firmy branży płyt drewnopochodnych zbudowały lub są w trakcie budowy nowoczesnych instalacji oczyszczających odpady drzewne z zanieczyszczeń, których zdolność przetwarzania znacznie przekracza obecne ilości surowca odpadowego na rynku krajowym. Zainwestowano poważne środki finansowe w instalacje oraz w budowę rynku zbierania i przetwarzania odpadów drewna, a na skutek braku surowca, moce przerobowe instalacji recyklingowych nie są w pełni wykorzystywane.

W piśmie podkreśliliśmy, że jesteśmy przekonani, iż obecne i przyszłe niedobory surowca drzewnego mogłyby być skutecznie zastąpione recyklingiem odpadów drewnopochodnych. Dodatkową korzyścią wykorzystywania drewna poużytkowego jest jego niska wilgotność (do ok. 20%), która przekłada się na wielokrotnie mniejszą energochłonność w procesie suszenia i odpowiednio mniejszą emisję gazów do atmosfery.

Przemysł produkcji wyrobów drewnopochodnych boryka się również z brakiem właściwej krajowej klasyfikacji odpadów drzewnych. Odpady drzewne nienadające się do odzysku materiałowego mogą stanowić paliwo klasyfikowane jako OZE. Właściwa klasyfikacja opierająca się na limitach zawartości zanieczyszczeń pozwalałaby na określenie parametrów instalacji, w których można spalać odpady bez szkody dla środowiska, przy jednoczesnej redukcji emisji CO₂. Odpady zawierające drewno powinny być maksymalnie wykorzystane materiałowo (recykling), a ich unieszkodliwienie powinno być dopuszczone dopiero w sytuacji, gdy w danym miejscu i czasie inne kierunki ich wykorzystania nie będą możliwe (również z przyczyn ekonomicznych).

Kolejną kwestią poruszoną w piśmie było uznanie, w drodze rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska, pyłów drzewnych powstających z sortowania surowca drzewnego oraz obróbki mechanicznej płyt drewnopochodnych za produkt uboczny. Prace nad ww. rozporządzeniem rozpoczęły się już w Ministerstwie kilka lat temu, a Stowarzyszenie uczestniczyło w nich od początku. Niestety od trzech lat prace utknęły w martwym punkcie. Pomimo wielu spotkań i zapewnień ze strony Ministerstwa Klimatu i Środowiska do dnia dzisiejszego zagadnienie to nie zostało rozwiązane. Brak jednolitej wykładni prawnej powoduje różne interpretacje urzędów w kwestii klasyfikacji pyłów i innych odpadów drzewnych powstających podczas produkcji płyt drewnopochodnych. Postępowania odwoławcze w sprawie negatywnych opinii Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska w przypadku niektórych zakładów produkcyjnych, trwają już ponad 3 lata, bez podania przyczyn.

Firmy branży płyt drewnopochodnych muszą podążać za ogólnoswiatowymi trendami i tworzyć instalacje do odzysku drewna poużytkowego, w przeciwnym razie utracą konkurencyjność na rynkach światowych oraz możliwość finansowania inwestycji przez instytucje finansowe.

Opisane powyżej działania wpisują się w szeroko rozumianą „gospodarkę o obiegu zamkniętym”, a to wymaga podjęcia działań, obejmujących cały cykl życia naszych produktów – od produkcji płyt drewnopochodnych i mebli, aż po ich skuteczną zbiórkę i przetworzenie na surowce „wtórne”, używane do produkcji wyrobów drewnopochodnych.

10.01.2024

Pismo

Do: Urszula Paślawska, Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa

Od: Aneta Muskała, SPP, Jędrzej Kasprzak, SPPDwP, Longin Graczkowski, SPT, Piotr Poziomski, PIGPD, Roman Malicki, PKN EPAL, Michał Strzelecki, OIGPM, Mirosław Florkiewicz, OZPPD, Janusz Komurkiewicz, ZPOiD

W związku z decyzjami podjętymi przez Paulinę Hennig-Kloska, minister Klimatu i Środowiska, **dotyczącymi ograniczenia pozyskiwania surowca drzewnego, w piśmie zwrócono się z prośbą o pilne zwołanie posiedzenia Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.**

Zaznaczono, że zrozumiała jest potrzeba zwiększenia powierzchni obszarów chronionych w Polsce, jednocześnie wyrażono przekonanie, że jest to możliwe bez negatywnych konsekwencji dla przemysłu drzewnego i zatrudnianej w nim lokalnej społeczności. Niezbędnym jest, by tak radykalne zmiany poprzedzały konsultacje społeczne wszystkich interesariuszy z udziałem niezależnych ekspertów, a sam proces był zaplanowany i identyfikował wszystkie możliwe zagrożenia. Zrównoważony rozwój to nie tylko ochrona środowiska, ale także uwzględnienie interesów wszystkich stron.

Pismo otrzymali do wiadomości:

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Finansów

11.01.2024

Pismo nr St.P/3/2024

Do: Witold Koss, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

W imieniu Zarządu i Członków Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych w Polsce, Jędrzej Kasprzak, prezydent SPPDwP, **złożył Witoldowi Kossowi gratulacje w związku z objęciem stanowiska Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.**

Stowarzyszenie jest świadome bardzo poważnych wyzwań, które stoją przed Dyrektorem Generalnym i całymi Lasami Państwowymi. Z pewnością wielkiej roztropności i wysiłku wymagać będzie pogodzenie oczekiwań społecznych, zmierzających do objęcia ochroną większych niż do tej pory obszarów znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych z jednej strony i utrzymanie pozyskania drewna na poziomie zbliżonym do dotychczasowego z drugiej. Utrzymanie zaopatrzenia w surowiec drzewny przekłada się bowiem bezpośrednio na zatrudnienie i przychody przemysłu drzewnego. Krajowy przemysł wytwarzający płyty drewnopochodne zajmuje pod względem produkcji drugie miejsce w Unii Europejskiej oraz siódme na świecie.

Podkreślono, że przy dobrej woli wszystkich zainteresowanych stron, możliwe jest pogodzenie ochrony przyrody z odpowiedzialnie prowadzoną gospodarką leśną, zapewniającą surowiec dla przemysłu drzewnego.

Prezydent SPPDwP życzył powodzenia i wytrwałości w realizacji ambitnych celów i zadeklarował aktywną współpracę Stowarzyszenia w tworzeniu nowych zasad współpracy Lasów Państwowych z przemysłem. Wyraził także nadzieję na spotkanie z Dyrektorem w możliwie szybkim terminie.

14.01.2024

Konferencja prasowa zorganizowana przez Protest Branży Drzewnej

W Białymstoku została zorganizowana konferencja prasowa, której organizatorami był „Protest Branży Drzewnej”, czyli przedsiębiorcy już poszkodowani oraz obawiający się o swoją przyszłość w związku ze styczniową decyzją Pauliny Hennig-Kloska, minister Klimatu i Środowiska, ograniczającą pozyskanie drewna na wybranych obszarach Lasów Państwowych i zapowiedziach dalszego ograniczania gospodarki leśnej w przyszłości.

Podczas konferencji przedstawiono aktualną sytuację zakładów usług leśnych oraz firm zajmujących się przetwórstwem drewna, ich stanowisko oraz propozycję rozwiązania problemów, jakie dotknęły branżę i społeczność lokalną po wydaniu 08.01.2024 polecenia o zakazie lub ograniczeniu pozyskania drewna na obszarze blisko 100 tys. ha lasów gospodarczych. Jak wskazują organizatorzy konferencji, wydanie decyzji nie zostało poprzedzone żadnymi głębszymi analizami, ani konsultacjami z zainteresowanymi stronami. Po wydaniu moratorium na pozyskanie drewna, przedstawiciele Ministerstwa Klimatu i Środowiska kilkakrotnie spotkali się z przedstawicielami branży, jednak rozmowy były mało konkretne i nie przyniosły efektów.

Jak podkreślają przedstawiciele Protestu Branży Drzewnej, działania ministerstwa są niezgodne z racjonalną gospodarką leśną. Zadają pytanie, czy na pewno przyroda skorzysta na tych ograniczeniach? Podkreślają, że branża drzewna jest za tworzeniem obszarów chronionych, ale w sposób zrównoważony i przemyślany.

„Lesistość po wojnie wynosiła w Polsce zaledwie 20%, a teraz przekracza już 30%. Stało się to właśnie dzięki właściwej, starannej gospodarce. Sadzimy więcej niż wycinamy - rocznie tylko na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku to aż 25 milionów sadzonek. Dziś możemy powiedzieć, że nasze lasy na Podlasiu są o wiele bogatsze i bardziej zróżnicowane niż kiedykolwiek wcześniej” – oceniał Dariusz Wysocki, lider konsorcjum zakładów usług leśnych pracujących na terenie Nadleśnictwa Czarna Białostocka. *„Jeśli ktoś uważa, że pozostawienie lasów w spokoju wystarczy do ich ochrony, jest w błędzie. Musimy działać aktywnie. Dla przykładu – na terenie rezerwatu Budzisk, kornik zniszczył całą populację świerka. Już świerka tam nie ma, a stało się tak dlatego, że nie zdecydowano się na wycięcie kilku zarażonych drzew. Czy to jest racjonalne?”* – pytał Dariusz Wysocki.

Aż 60% z nałożonych ograniczeń dotyczy województwa podlaskiego. *„Gospodarka tego województwa opiera się na czterech głównych gałęziach: przemyśle rolno-spożywczym, drzewnym, budowlanym i maszynowym. Teraz jednemu z nich grozi zagłada. A przecież niedawne inwestycje w przemyśle drzewnym w okolicach Bielska Podlaskiego, Suwałk czy Grajewa były głównie motywowane dostępnością surowca. Jak mamy rozwijać region i zachęcać młodzież by chciała tu pozostać? Jak nasze firmy mają przetrwać, nie mówiąc już o rozwoju, jeżeli odbiera nam się dostęp do naturalnej bazy surowcowej?”* – pytał Bartosz Bezubik, wiceprezydent Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych w Polsce. *„Trzeba też pamiętać, że drewno jest odnawialnym produktem, który zgodnie z założeniami biogospodarki powinien zastępować wysokoemisyjne materiały budowlane, takie jak beton czy tworzywa sztuczne”* – przypomniał Bezubik.

Pomimo tego, że obecnie zmiany w największym stopniu dotyczą woj. podlaskiego, w dalszej perspektywie odczuje je cały kraj. Ograniczenie pozyskania surowca spowoduje wzrost cen wyrobów z drewna – materiałów budowlanych, mebli, opakowań czy papieru.

„Szeroko rozumiany przemysł drzewny w Polsce to czterdzieści tysięcy firm, zatrudniających ponad 400 tysięcy pracowników. Firmy branży zlokalizowane są przede wszystkim na terenach wiejskich i w małych ośrodkach przemysłowych. Sektor ten generuje niemal 6% PKB oraz ponad 15% wpływów z eksportu. Nasz podstawowy surowiec – drewno – ma znaczenie strategiczne dla polskiej gospodarki i w ten sposób powinien być traktowany” – wyjaśnił Bartosz Bezubik.

Do Protestu Branży Drzewnej dołączają nowe firmy. Pierwszym etapem działań jest apel do Pauliny Hennig-Kloski, minister Klimatu i Środowiska, który został podpisany przez większość szefów samorządów z regionu Puszczy Knyszyńskiej oraz kilkuset przedsiębiorców z branży.

Fot. Protest Branży Drzewnej, źródło: www.drewno.pl

17.01.2024

Pismo nr St.P/4/2024

Do: Witold Koss, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

W piśmie zwrócono się z **prośbą o wstrzymanie procedur sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe na okres od maja do sierpnia 2024**. Prośba wynika z faktu, że LP po raz pierwszy wprowadziły system trzykrotnej kontraktacji surowca drzewnego w ciągu roku, co prowadzi do konieczności rozpoczęcia procedur sprzedaży już w styczniu danego roku.

Niestety, poprzednie władze Lasów Państwowych nie wykazywały zrozumienia dla wyjątkowo trudnej sytuacji przemysłu drzewnego, która skutkuje zatrzymaniem produkcji i zwolnieniem pracowników. Wprowadzone przez DGLP ceny wywoławcze drewna są jednymi z wyższych w Europie, przewyższając obecnie ceny zakupu drewna importowanego wraz z transportem z Niemiec, Czech czy Słowacji. Firmy drzewne w Polsce nie mają wyboru w kwestii zakupu surowca.

W związku z powyższym, to Lasy Państwowe są odpowiedzialne za losy polskiego przemysłu drzewnego i tym samym – za ponad 400 000 pracowników zatrudnionych w zakładach przetwarzających drewno. To także odpowiedzialność za ponad 6% dochodu budżetu państwa, które wypracowuje przemysł drzewny.

Podkreślono, że konieczne jest wstrzymanie sprzedaży drewna na kolejny okres i zorganizowanie spotkania mającego na celu przedstawienia Dyrektorowi aktualnej sytuacji przemysłu drzewnego. Zaproponowano wspólne wypracowanie rozwiązania satysfakcjonujące Lasy Państwowe i jednocześnie umożliwiające przetrwanie krajowego przemysłu drzewnego.

19.01.2024

Odpowiedź na pismo z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie wstrzymania procedury sprzedaży drewna w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe, w kolejnym okresie, tj. od maja do sierpnia 2024 r

Od: minister Paulina Hennig-Kloską, Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Do: Aneta Muskała, Stowarzyszenie Papierników Polskich, Jędrzej Kasprzak, Stowarzyszenie Producentów Płyt Drewnopochodnych w Polsce, Longin Graczkowski, Stowarzyszenie Przemysłu Tartaczno, Piotr Poziomski, Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego, Roman Malicki, Polski Komitet Narodowy EPAL, Michał Strzelecki, Ogólnopolska Izba Gospodarcza Producentów Mebli, Mirosław Florkiewicz, Ogólnopolski Związek Pracodawców Przemysłu Drzewnego, Janusz Komurkiewicz, Związek Polskie Okna i Drzwi

Szanowni Państwo,

odpowiadając na pismo z dnia 28 grudnia 2023 r w sprawie wstrzymania procedury sprzedaży drewna w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe, w kolejnym okresie, tj. od maja do sierpnia 2024 r., przekazuję poniższe informacje.

Na wstępie należy podkreślić, że PGL LP, na mocy art. 4 ust. 1 ustawy o lasach, zwanej dalej ustawą o lasach, powołane jest do zarządzania lasami stanowiącymi własność Skarbu Państwa. Zarząd ten jest sprawowany zgodnie z zasadą trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, zdefiniowanej w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o lasach, przez co rozumie się działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i w tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów.

Dodatkowo art. 8 ustawy o lasach określa zasady gospodarki leśnej: powszechną ochronę lasów, trwałość utrzymania lasów, ciągłość i zrównoważone wykorzystanie wszystkich funkcji lasów oraz powiększanie zasobów leśnych.

Konsekwencją przyznanej PGL LP autonomii w zakresie realizowanych zadań jest prawo do ustalania zasad sprzedaży drewna i jego cen. Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o lasach, Lasy Państwowe jako państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej reprezentują Skarb Państwa w zakresie zarządzanego mienia. Lasy Państwowe zgodnie z tym przepisem występują w stosunkach cywilnoprawnych w ramach osobowości prawnej Skarbu Państwa, jako tzw. *statio fisci*. Powyższe wynika również z art. 34 Kodeksu cywilnego, który stanowi, że Skarb Państwa jest w stosunkach cywilnoprawnych podmiotem praw i obowiązków, które dotyczą mienia państwowego nienależącego do innych państwowych osób prawnych.

Należy wyjaśnić, że przepisy ustawy o lasach wprost powierzają reprezentowanie Skarbu Państwa w stosunkach cywilnoprawnych pracownikom PGL LP, którzy pełnią funkcje: Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych (art. 33 ust. 3 pkt. 1), dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych (art. 34 pkt 1), nadleśniczych (art. 35 ust. 1 pkt 1). Ponadto warto wskazać, że uprawnienia w zakresie zarządu mieniem Skarbu Państwa zostały określone w Statucie PGL LP. Zgodnie z art. 44 ustawy o lasach, minister właściwy do spraw środowiska, w drodze zarządzenia nadaje statut Lasom Państwowym, określając w nim w szczególności zasady i tryb działania oraz organy wewnętrzne, mając na uwadze stworzenie optymalnych warunków organizacyjnych do prawidłowej realizacji zadań przez Lasy Państwowe. Zgodnie z powyższym, w dniu 18 maja 1994 r., w drodze zarządzenia nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Lasom Państwowym został nadany Statut. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że Statut PGL LP w § 8 ust. 1 pkt 5 wprost określa właściwość Dyrektora Generalnego LP do ustalania zasad sprzedaży przez Lasy Państwowe drewna i innych produktów i usług. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych wykonuje swoje kompetencje wydając zarządzenia i decyzje, co wprost wskazano w § 6 Statutu PGL LP.

Zatem, mając na uwadze powyższe należy wskazać, że przedłożone w Państwa piśmie prośby zostaną przekazane do Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, jako podmiotu posiadającego uprawnienia do kształtowania procedur sprzedaży drewna ze zwróceniem uwagi na fakt, że obowiązkiem wszystkich państwowych jednostek jest wspieranie zrównoważonego rozwoju krajowych mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

21.01.2024

Pismo

Do: minister Paulina Hennig-Kloską, Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Od: Protest Branży Drzewnej

Autorzy pisma zwrócili się do minister Pauliny Hennig-Kloski w związku z wprowadzeniem przez Nią 8 stycznia 2024 roku moratorium, które, zdaniem przedstawicieli branży, w sposób arbitralny ograniczyło pozyskiwanie drewna w lasach, będących pod zarządem PGL Lasy Państwowe. Szczególnie podkreślili fakt, że większość lokalizacji, na których wprowadzono ograniczenia, znajduje się w województwie podlaskim. Wstrzymanie/ograniczenie pozyskania drewna dotyczy 30 nadleśnictw w skali kraju, na powierzchni 94 tys. ha, z czego aż 16 nadleśnictw, o powierzchni prawie 60 tys. znajduje się na terenie RDLP Białystok. Czyli ponad 60% powierzchni wyłączonych dotyczy właśnie obszaru RDLP Białystok. Co więcej, aż 1/3 wszystkich ograniczeń wprowadzonych w kraju dotyczy jego małego skrawka – Puszczy Knyszyńskiej.

Według sygnatariuszy pisma, wspomniana wyżej decyzja wywołała natychmiastowy kryzys lokalnej branży drzewnej, która jest jedną z wiodących w województwie podlaskim – co ważne, mniej rozwiniętym gospodarczo niż większość innych regionów Polski. Moratorium najmocniej uderzyło w małe firmy i ludzi w nich zatrudnionych, którzy od lat wykonują ciężką pracę, dbając należycie o las. W tej chwili cierpią za decyzje polityków. Takich firm, działających na terenie reprezentowanych samorządów jest blisko 500. To zwykle tereny wiejskie i małych miast, gdzie ciężko znaleźć zatrudnienie, które dotychczas zapewniało prowadzenie gospodarki leśnej we współpracy z PGL Lasy Państwowe.

Oslabienie, a następnie nieuchronne bankructwo firm doprowadzi do zubożenia ludności, a także reprezentowanych samorządów. Z każdym tygodniem rosną napięcia w lokalnych społecznościach. Zapowiadane są protesty, które z czasem zapewne przybiorą ostrzejsze formy. Frustrację potęguje fakt braku konsultacji i analiz poprzedzających przyjęcie moratorium, a także wprowadzenie go z dnia na dzień.

W związku z powyższym, mieszkańcy Podlasia, przedsiębiorcy i pracownicy, dzięki którym przyroda w ww. regionie ma się tak dobrze, wsparci samorządowcami z terenu Puszczy Knyszyńskiej oraz samorządowcami z terenu Puszczy Augustowskiej, zaapelowali do Pani Minister o rewizję wprowadzonego moratorium oraz podjęcie konstruktywnego, partnerskiego dialogu z branżą drzewną oraz samorządami z województwa podlaskiego.

Pismo otrzymali do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Urszula Paślawska, Przewodnicząca Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Kluby Parlamentarne: Prawo i Sprawiedliwość, Koalicja Obywatelska — Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni, Polska 2050 — Trzecia Droga, Polskie Stronnictwo Ludowe — Trzecia Droga, Koalicyjny Klub Parlamentarny Lewicy (Nowa Lewica, PPS, Razem, Unia Pracy), Klub Poselski Konfederacja, Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku.

23.01.2024

Spotkanie przedstawicieli przemysłu drzewnego z minister Pauliną Hennig-Kloską w Ministerstwa Klimatu i Środowiska

W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju i Technologii, z wiceministrem Waldemarem Sługockim oraz członkowie Stowarzyszenia Papierników Polskich, Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych w Polsce, Stowarzyszenia Przemysłu Tartaczno, Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego, Związku Polskie Okna i Drzwi, Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Przemysłu Drzewnego, Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Producentów Mebli, Polskiego Komitetu Narodowego EPAL oraz firmy Stelmet, a także wiceszef Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

Po spotkaniu minister Paulina Hennig-Kloska powiedziała, że polskie lasy wymagają dialogu z mieszkańcami, leśnikami, naukowcami i przemysłem drzewnym, że potrzebny jest balansu między pozyskaniem drewna a ochroną przyrody. Dodała także, że potrzebne do tego jest wypracowanie nowej polityki państwa o lasach, która wspiera leśników i przemysł drzewny. Należy stworzyć Strategię Lasów, którą kierują się Lasy Państwowe w codziennej pracy. Konieczna jest też szybka reakcja rządu na sygnały Polek i Polaków o masowej wycince, tego, co jest skarbem narodowym, co służy społeczeństwu.

Jerzy Fijas, Zastępca Dyrektora Generalnego ds. Gospodarki Leśnej wyraził pogląd, iż zmiany klimatyczne wymuszają nowe podejście do leśnictwa, a w dialogu o tym, w którym kierunku idziemy muszą być uwzględnione wszystkie podmioty. Należy dobrze określić warunki gospodarowania lasem, by pogodzić z nimi ważne kwestie przyrodnicze.

Zaplanowano kolejne spotkania, także w celu określenia planów działań na przyszłość.

Fot. MKiŚ

25.01.2024

Posiedzenie sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa

Na posiedzeniu sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Ministerstwo Klimatu i Środowiska reprezentował Mikołaj Dorożała, Podsekretarz Stanu Ministerstwa Klimatu i Środowiska i Główny Konserwator Przyrody, natomiast z ramienia Stowarzyszenia udział w spotkaniu wzięli Hubert Durczak i Jędrzej Kasprzak.

Główne tezy wygłoszone przez Ministra:

- ✓ Pierwszy etap wstrzymania lub ograniczenia pozyskiwania drewna w lasach Skarbu Państwa jest precyzyjnym zabezpieczeniem każdego z 10 obszarów wskazanych w poleceniu.
- ✓ Pierwszy etap jest działaniem doraźnym obejmującym okresowo 1,3% całości obszarów Lasów Państwowych.
- ✓ W ramach realizacji decyzji ministra regionalne dyrekcje i nadleśnictwa dokonują wyrównań w ramach całego obszaru.
- ✓ Decyzja i działania podjęte między innymi po grudniowym apelu 116 organizacji pozarządowych i piśmie naukowców z Polskiej Akademii Nauk.
- ✓ Gospodarka leśna w Polsce prowadzona była dotąd w sposób niezrównoważony.
- ✓ Redukcja pozyskania drewna w miejscach cennych przyrodniczo, z jednoczesnym zwiększeniem jego dostępności dla lokalnego przemysłu jest możliwa i niezbędna.
- ✓ Ministerstwo Klimatu i Środowiska planuje szereg działań strategicznych mających na celu uwzględnienie w obecnych i przyszłych planach dotyczących lasów, oczekiwań społecznych, kwestii klimatycznych i gospodarczych.
- ✓ To zapowiedź otwartości na dialog ze wszystkimi stronami, w tym społeczeństwem, leśnikami, organizacjami pozarządowymi, naukowcami, przedstawicielami przemysłu drzewnego i parlamentarzystami.

W ramach inicjatyw podjętych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, minister Mikołaj Dorożała poinformował o pracach nad powołaniem Zespołu do spraw Wzmocnienia Ochrony Lasów Cennych Przyrodniczo i Ważnych Społecznie i opisał cel prac nad Konstytucją dla Puszczy Białowiejskiej. *„Jako Ministerstwo Klimatu i Środowiska, planujemy szereg działań strategicznych mających na celu uwzględnienie w obecnych i przyszłych planach dotyczących lasów, oczekiwań społecznych, kwestii klimatycznych i gospodarczych. Wszystkie działania podejmować będziemy w dialogu ze społeczeństwem, leśnikami, organizacjami pozarządowymi, naukowcami, przedstawicielami przemysłu drzewnego i parlamentarzystami”* – powiedział. *„Razem z Lasami Państwowymi, podejmiemy szereg działań systemowych, w tym powołamy koordynatorów do kontaktu w RDLP dla przedsiębiorstw leśnych oraz zorganizujemy Ogólnopolską Radę w sprawie Lasów, która wypracuje między innymi schemat tworzenia nowych obszarów chronionych i zadań tych obszarów czy zabezpieczenia podaży drewna dla polskiego przemysłu”* – dodał.

Podjęte przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska działania to efekt wykluczenie społeczeństwa z decydowania o lasach przez ostatnie lata oraz alarmowanie o bezprecedensowej wycinie lasów. W grudniu 2023 roku swój apel do Ministerstwa i Lasów Państwowych wystosowało 116 organizacji przyrodniczych i ruchów leśnych wzywając do zatrzymania wycinek. Wprowadzenie moratorium jest kluczowe z uwagi na trwającą eksploatację lasów naturalnych i tempo wycinek starych drzew o wymiarach pomnikowych. Swoje stanowisko wyraził też Komitet Problemowy ds. Kryzysu Klimatycznego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk w opracowaniu na temat wpływu zmiany klimatu na lasy i lasów na klimat. *„Należy bezzwłocznie ograniczyć lub wyeliminować wycinkę drzew (szczególnie liściastych) w obszarach chronionych (...) i najcenniejszych przyrodniczo, ustanowić moratorium na wycinkę drzew starych i starodrzewów leśnych...”* – napisali naukowcy.

Jak wynika z badań opublikowanych w marcu 2023 roku przez Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, 75% osób domaga się zwiększenia powierzchni lasów, na których nie prowadzi się wycinek, a 78% Polek i Polaków uważa, że priorytetem Lasów Państwowych powinna być ochrona przyrody.

Minister Mikołaj Dorożała przedstawił szczegółowe informacje na temat polecenia Minister Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 roku o wstrzymaniu lub ograniczeniu pozyskiwania drewna w lasach Skarbu Państwa pozostających w zarządzie Lasy Państwowe. Było to niezbędne działanie ze względu na konieczność natychmiastowej ochrony drzewostanów najcenniejszych przyrodniczo i społecznie, na których w ostatnich miesiącach prowadzona była zintensyfikowana gospodarka leśna. Polecenie nie zmienia obowiązujących rozwiązań, wprowadza jedynie tymczasowe zabezpieczenie, po konsultacjach ze specjalistami i stroną społeczną. W opracowaniu ograniczeń brali udział lokalni eksperci, w tym leśnicy i biolodzy oraz przedstawiciele lokalnych społeczności, znający specyfikę poszczególnych obszarów. Na większości obszaru objętego ograniczeniami nie zakazano cięć pielęgnacyjnych. Polecenie nie zmieniło obowiązujących Planów Urządzania Lasu, a tym bardziej Planów Zadań Ochronnych. Polecenie dotyczy jedynie wstrzymania pewnej części prac w lasach pełniących istotne funkcje społeczne i przyrodnicze.

Źródło: <https://www.gov.pl/web/klimat/wzmacniamy-ochrone-lasow>

Uczestnicy spotkania:

- Ministerstwo Rozwoju i Technologii: Marlena Tryka (Dyrektor Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej), Agnieszka Boniewicz, Karolina Król,
- Stowarzyszenie Producentów Płyt Drewnopochodnych: Grzegorz Kulesza (Pfleiderer), Paweł Hudaniec (Silva), Marcin Ferdycz (Egger), Mariusz Janik (Pfleiderer), Tomasz Rola (SWISS KRONO), Beata Paszewska (Homanit), Hubert Durczak (Silva), Bogdan Warchoł (Pfleiderer).

Omawiane zagadnienia:

1. Transgraniczne przemieszczanie odpadów

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska od 4 lat nie wydaje firmom z branży producentów płyt drewnopochodnych zgód na transgraniczne przemieszczanie odpadów drzewnych, czyli w tym przypadku – surowca do recyklingu, stanowiącego pełnowartościowy wsad do produkcji. Jest to prawdopodobnie pokłosie pożarów składowisk odpadów w ostatnich latach.

Firmy z branży zbudowały lub są w trakcie budowy nowoczesnych instalacji oczyszczających odpady drzewne z zanieczyszczeń, których zdolność przetwarzania znacznie przekracza obecny wolumen surowca odpadowego na rynku krajowym. Została przeprowadzona analiza krajowego rynku drewna użytkowego i określone możliwości pozyskania tego surowca. Są one niewystarczające dla przemysłu płyt drewnopochodnych: obecnie wynoszą 1,0-1,2 mln ton rocznie (dla porównania w Niemczech jest to 7,0-8,0 mln ton rocznie). Szacuje się, że zapotrzebowanie przedsiębiorstw w Polsce jest 4-5 krotnie wyższe niż obecne pozyskanie. Ponadto, 80-90% mebli produkowanych przez przemysł meblarski w Polsce (z płyt wytwarzanych w polskich zakładach) jest przeznaczone na eksport. Dlatego krajowy przemysł zmuszony jest do zaopatrywania się w materiały recyklingowe w krajach UE.

Zezwolenia, o które wnioskuje firmy zrzeszone w Stowarzyszeniu, dotyczą odpadów drzewnych/drewnopochodnych, tj. odpadów wymienionych pod kodem AC170 w części II załącznika IV do rozporządzenia nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz. U. UEL 190 z 12.07.2006, str. 1, z późn. zm.). Odpady te wykorzystywane są do produkcji płyt drewnopochodnych. Odzysk materiałowy – recykling ma miejsce w instalacjach spełniających wymagania przepisów rozdziału 3 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1792, z późn. zm.) – dalej Ustawa.

SPPDwP podkreśla, że zostały zainwestowane bardzo duże środki finansowe w instalacje oraz w budowę rynku zbierania i przetwarzania odpadów drewna, a na skutek braku surowca, moce przerobowe instalacji recyklingowych nie są w pełni wykorzystywane. Od 2020 roku wpłynęło do GIOŚ z sektora producentów płyt drewnopochodnych 20 wniosków notyfikacyjnych (liczba byłaby o wiele większa, ale zakłady wstrzymywały się z kolejnymi wnioskami z powodu braku odpowiedzi z GIOŚ). W tym samym czasie GIOŚ wydał 60 zgód na eksport drewna użytkowego poza granice RP.

Wniosek:

Konieczność pozyskiwania odpadów drzewnych również poza granicami RP i sprawne procedowanie uzyskiwania notyfikacji (zezwoleń) bez opieszałości lub bezpodstawnego wstrzymywania przez GIOŚ.

2. Klasyfikacja odpadów drzewnych

Przemysł wyrobów drewnopochodnych boryka się z brakiem właściwej krajowej klasyfikacji odpadów drzewnych. Odpady nienadające się do odzysku materiałowego mogą stanowić paliwo klasyfikowane jako OZE. Właściwa klasyfikacja opierająca się na limitach zawartości zanieczyszczeń pozwalałaby na określenie parametrów instalacji, w których można spalać odpady bez szkody dla środowiska, przy jednoczesnej redukcji emisji CO₂. Odpady zawierające drewno powinny być maksymalnie wykorzystane materiałowo (recykling), a ich unieszkodliwienie powinno być dopuszczone dopiero w sytuacji, gdy w danym miejscu i czasie inne kierunki ich wykorzystania nie będą możliwe (również z przyczyn ekonomicznych).

Wyjaśnieniem tego zagadnienia jest odniesienie się do pojęcia odpadów drewnianych w kontekście definicji biomasy zawartej w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz. U. UE z 17.12.2010 r. Nr L 334/17). Zgodnie z art. 3 pkt 31 przytoczonej powyżej dyrektywy: „biomasa oznacza którąkolwiek z następujących pozycji:

- a) produkty składające się z substancji roślinnych pochodzących z rolnictwa lub leśnictwa, które mogą być wykorzystywane jako paliwo w celu odzyskania zawartej w nich energii;
- b) następujące odpady:
  - i) odpady roślinne z rolnictwa i leśnictwa;
  - ii) odpady roślinne z przemysłu przetwórstwa spożywczego, jeżeli wytworzone ciepło jest odzyskiwane;
  - iii) włókniste odpady roślinne z procesu produkcji pierwotnej pulpy celulozowej i z produkcji papieru z pulpy, jeżeli odpady te są współspalane w miejscu produkcji, a wytworzone ciepło jest odzyskiwane;
  - iv) odpady korka;
  - v) **odpady drewniane**, z wyjątkiem odpadów drewnianych mogących zawierać chlorowcopochodne związków organicznych lub metale ciężkie wprowadzone w wyniku zastosowania środków do konserwacji lub powlekania drewna i które obejmują w szczególności takie odpady drewniane pochodzące z prac budowlanych lub rozbiórkowych”.

Według powyższej definicji biomasy jedynie w przypadku, gdy zastosowanie środków konserwacji lub powlekania drewna spowodowało wprowadzenie do drewna chlorowcopochodnych związków organicznych lub metali ciężkich, odpady wyłącza się z pojęcia biomasy. Zasadniczo więc istotny jest nie tyle skład odpadów, a skład środków konserwacji lub powlekania drewna zastosowanych w odniesieniu do wyrobu, z którego te odpady pochodzą.

W tłumaczeniu polskim dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych pojawił się zapis „odpady drewniane” zamiast, właściwszego (szerszego) pojęcia „odpady drzewne”, co rodzi interpretacje, że pojęcie to dotyczy wyłącznie czystego drewna, niezanieczyszczonego jakimikolwiek substancjami, dodanymi celowo. Taka zawężona definicja wyklucza z pojęcia biomasy między innymi odpady drewna z różnego rodzaju lepiszczami np. klejami naturalnymi czy żywicami aminowymi niezawierającymi w swoim składzie związków chlorowcopochodnych i metali ciężkich. Użyte w polskim tłumaczeniu pojęcie „odpady drewniane” jest tłumaczeniem angielskiego pojęcia “wood waste”, niemniej jednak z punktu widzenia semantyki języka polskiego określenie to odnosi się do odpadów, których zasadniczym składnikiem jest drewno. W tym zakresie również brak jest podstaw dla uznania, iż określenie “odpady drewniane” (w innych aktach prawnych spotykane jest również tłumaczenie „odpady drewna”) winno być rozumiane jedynie, jako odpady czystego drewna. Potwierdzeniem tego stwierdzenia jest porównanie tego terminu („odpady drzewne”, a nie „odpady drewniane” lub „odpady drewna”) w innych wersjach językowych dyrektywy 2010/75/EU. W języku angielskim występuje pojęcie „wood waste”, w języku niemieckim „holzabfälle” a w języku francuskim „déchets de bois”. W każdym przypadku pojęcia te tłumaczymy na język polski jako „odpady drzewne”. Termin „odpady drewna” w języku angielskim opisujemy jako „waste wood”, w języku niemieckim jako „restholz” a w języku francuskim jako „débris de bois”.

Znajduje to potwierdzenie także w zapisach Europejskiej Normy mającej status Polskiej Normy o nr ref. PN-EN ISO 17225-1:2021-11 „Biopaliwa Stałe. Specyfikacje paliw i klasy. Część 1: Wymagania ogólne”. W przedmowie do ww. normy jest mowa o tym, że dokument ten został opracowany na podstawie mandatu udzielonego Europejskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu (CEN) przez Komisję Europejską i Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu i wspiera zasadnicze wymagania dyrektywy (dyrektyw) UE.

W zakresie normy (patrz pkt 1) znajduje się następujący zapis: „Poddany przetwarzaniu chemicznemu materiał nie może zawierać związków chlorowcoorganicznych, ani metali ciężkich na poziomach wyższych od typowych wartości w pierwotnym materiale (patrz Załącznik B) lub wyższych niż typowe wartości występujące w kraju jego pochodzenia.” Norma mówi więc, że materiał drzewny (lub inny materiał biomasowy) może być poddany przetwarzaniu chemicznemu z zachowaniem określonych wymogów, co jest spójne z zapisami dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych.

Ponadto zgodnie z Tabelą 1 – Klasyfikacja pochodzenia i źródła biopaliw stałych w grupie głównej 1. Biomasa drzewna, grupie 1.2 Produkty uboczne i pozostałości z przemysłu drzewnego znajdują się następujące podgrupy: 1.2.1 Chemicznie nieprzetworzone produkty uboczne i pozostałości drzewne; 1.2.2 Chemicznie przetworzone produkty uboczne, pozostałości drzewne, włókna i składniki drzewne; 1.2.3 Mieszanki i mieszaniny.

Punkt 6.2.2 normy uszczegóławia, co należy klasyfikować do grupy produktów ubocznych i pozostałości z przemysłu drzewnego: „Do tej grupy są klasyfikowane produkty uboczne i pozostałości z produkcji przemysłu drzewnego. Biopaliwa te mogą być chemicznie nieprzetworzone (na przykład pozostałości z korowania, z piłowania lub rozdrabniania, formowania, prasowania) lub mogą to być przetworzone chemicznie odpady drzewne z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli (klejone, malowane, powlekane, lakierowane lub w inny sposób przetworzone drewno) o ile nie zawierają metali ciężkich lub związków chlorowcoorganicznych w wyniku zastosowania środków do konserwacji lub powlekania drewna.”

Wniosek:

Transparentna klasyfikacja odpadów drzewnych jako biomasy.

3. Klasyfikacja pyłów jako produktów ubocznych

Kwestią istotną dla branży i środowiska jest uznanie w drodze rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska pyłów drzewnych powstających z sortowania surowca drzewnego oraz obróbki mechanicznej płyt drewnopochodnych jako produktu ubocznego. Prace nad ww. rozporządzeniem rozpoczęły się już w Ministerstwie kilka lat temu. SPPDwP uczestniczyło w nich od początku, ale niestety od 3 lat prace utknęły w martwym punkcie. Pomimo wielu spotkań i zapewnień ze strony Ministerstwa Klimatu i Środowiska do dnia dzisiejszego zagadnienie to nie zostało rozwiązane. Brak jednolitej wykładni prawnej powoduje różne interpretacje urzędów w kwestii klasyfikacji pyłów i innych odpadów drzewnych powstających podczas produkcji płyt drewnopochodnych. Postępowania odwoławcze w sprawie negatywnych opinii Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska w przypadku niektórych zakładów produkcyjnych trwają już ponad 3 lata, bez podania przyczyn nierozpatrzenia odwołania.

Stowarzyszenie podkreśliło, że pył pochodzący z produkcji płyt drewnopochodnych spełnia warunki uznania go za produkt uboczny zgodnie z art. 10 Ustawy o odpadach, mianowicie:

- pozostałości drzewne powstające podczas produkcji płyt drewnopochodnych, w tym pyły, nie są zanieczyszczone impregnatami oraz powłokami zawierającymi metale ciężkie, ani też związki chlorowcopochodne i spełniają definicje biomasy wynikającą m.in. z rozporządzenia Ministra Środowiska Ministra Klimatu z dnia 24 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz.U. z 2020 poz. 1860);

- pył pochodzący z produkcji płyt drewnopochodnych spełnia wszystkie istotne wymagania, w tym prawne, w zakresie produktu, ochrony środowiska oraz życia i zdrowia ludzi, dla określonego jego wykorzystania i wykorzystanie takie nie prowadzi do ogólnych negatywnych oddziaływań na środowisko, życie lub zdrowie ludzi;
- pył pochodzący z produkcji płyt drewnopochodnych jest materiałem pochodzenia naturalnego, który może być bezpiecznie stosowany jako biopaliwo stałe w obiektach przemysłowych instalacji produkcji płyt drewnopochodnych;
- naturalne pochodzenie pyłu potwierdza jego prawie całkowita biodegradowalność – powyżej 97%;
- spalanie pyłu pochodzącego z produkcji płyt drewnopochodnych ogranicza spalanie paliw kopalnych i jest neutralne (>97%) pod względem emisji CO₂;
- skład jakościowy (rodzaje występujących pierwiastków) pyłu pochodzącego z produkcji płyt drewnopochodnych jest identyczny z czystym drewnem;
- potwierdzeniem tego, że wykorzystanie pyłu z produkcji płyt drewnopochodnych nie prowadzi do ogólnych negatywnych oddziaływań na środowisko, życie lub zdrowie ludzi są raporty z badania emisji z instalacji przemysłowych, raporty o stanie środowiska dla rejonów, gdzie występuje przemysł oraz wskazania automatycznych stacji monitoringu powietrza nadzorowanych przez GIOŚ;
- spalanie pyłu z produkcji płyt drewnopochodnych nie prowadzi do ogólnych negatywnych oddziaływań na środowisko, życie lub zdrowie ludzi w przypadku ich wykorzystania jako biopaliwa w specjalistycznych instalacjach energetycznego spalania paliw, jakie stosowane są w przemyśle płyt drewnopochodnych w Polsce i w całej Unii Europejskiej;
- proces spalania odbywający się w temperaturach od 850°C do 1200°C gwarantuje całkowity rozkład termiczny komponentów dodawanych do płyt, który następuje już od 400°C.

Wniosek:

Wydanie nowego rozporządzenia w sprawie klasyfikacji pyłów i innych pozostałości drzewnych o stałym jednorodnym składzie, powstających podczas produkcji płyt drewnopochodnych jako produktów ubocznych.

01.02.2024

Pismo nr St.P/5/2024

Do: minister Paulina Henning-Kloska, Ministerstwo Klimatu i Środowiska

W piśmie przedstawiciele branży płyt drewnopochodnych podziękowali Pani Minister za zorganizowanie spotkania oraz wysłuchanie postulatów branży. Jeszcze raz, w skróconej oraz w nieco rozszerzonej formie **przedstawili spojrzenie branży na kwestie gospodarki leśnej, zarządzania lasami i inne, związane z zaopatrzeniem w surowiec drzewny:**

1. Popieramy potrzebę zwiększenia powierzchni obszarów chronionych. Chronione powinny być fragmenty rzeczywiście cenne przyrodniczo. Nie wszystkie stare drzewostany są cenne przyrodniczo i nie zawsze ma sens obejmowanie ich ochroną.
2. Kluczowe dla przemysłu jest utrzymanie pozyskania drewna na poziomie co najmniej zbliżonym do obecnego.
3. We wszelkich działaniach związanych z leśnictwem, w tym wyłączenia powierzchni leśnych z użytkowania, konieczne jest zaangażowanie wszystkich interesariuszy, również przedstawicieli przemysłu drzewnego.
4. W związku z postępującymi zmianami klimatycznymi, w celu utrzymania trwałości i stabilności drzewostanów, niezbędna jest zmiana w podejściu do gospodarki leśnej, między innymi skrócenie wieku rębności i rozrzedzanie drzewostanów.

5. Bardzo ważne dla przemysłu drzewnego, w tym przede wszystkim dla przemysłu meblowego, jest przywrócenie certyfikacji gospodarki leśnej w systemie FSC. Brak certyfikatu FSC powoduje zatrzymanie sprzedaży naszych wyrobów na wielu rynkach eksportowych.
6. Zarządzanie Lasami Państwowymi powinno odbywać się pod kontrolą społeczną – wszystkich interesariuszy. Wszelkie działania powinny być możliwie jak najbardziej transparentne, w szczególności te związane z finansami Lasów Państwowych, w tym również zasady sprzedaży drewna.
7. Recykling drewna powinien być promowany. Drewno użytkowe stanowi dodatkowy strumień surowca drzewnego. Należy odblokować możliwość sprowadzania drewna użytkowego z zagranicy.
8. Należy przeciwdziałać spalaniu pełnowartościowego surowca w energetyce zawodowej. Celowo rozdzielane drewno pełnowartościowe jest mieszane z inną biomasą drzewną i dostarczane do zawodowych producentów energii. Spalanie takiego materiału objęte jest subwencjami jako OZE, niezgodnie z ustawą o OZE. Wprowadzenie przez ministrów, odpowiedzialnych za środowisko, energetykę i przemysł, rozporządzenia definiującego parametry drewna energetycznego z pewnością uporządkowałoby sprawę.

Szersze omówienie wyżej wymienionych zagadnień:

Przedstawiciele branży poparli potrzebę zwiększenia powierzchni obszarów chronionych w Polsce, jednocześnie wyrazili nadzieję, że jest to możliwe do zrealizowania bez negatywnych konsekwencji dla przemysłu drzewnego, czyli utrzymania pozyskania drewna co najmniej na poziomie zbliżonym do dotychczasowego. Cenne przyrodniczo obszary to w większości tereny trudnodostępne, gdzie pozyskanie drewna jest nieuzasadnione np. lasy górskie, lasy na terenach podmokłych i zabagnionych. Są to często obszary, na których od dawna nie pozyskuje się drewna. Warunkiem dojścia do konsensusu i tym samym do osiągnięcia sukcesu w powiększaniu obszarów chronionych w Polsce, jest właściwe zaplanowanie związanej z tą potrzebą procedury, uwzględniającej udział wszystkich zainteresowanych stron tj. przyrodników, leśników, lokalnej społeczności oraz przemysłu drzewnego, dzięki któremu Lasy Państwowe pozyskują środki finansowe na swoją działalność, w tym na działalność związaną z ochroną przyrody i który jest znaczącym pracodawcą, a także istotnym elementem lokalnej społeczności. Działania takie powinny być procesem, a nie decyzjami podejmowanymi „na gorąco”, bez odpowiednich analiz, oceny skutków (również społecznych i gospodarczych) i uzgodnienia ze wszystkimi interesariuszami.

Przypomniano, że drewno jest surowcem niezbędnym dla życia człowieka, odnawialnym oraz akumulującym na wiele lat CO₂, a polski przemysł drzewny jest wiodący w Europie i na świecie w produkcji mebli, opakowań drewnianych, okien i drzwi oraz płyt drewnopochodnych; 15% krajowego eksportu stanowią wyroby z drewna. Zakłady przemysłu drzewnego zostały zlokalizowane w rejonach, gdzie występuje duża lesistość, która gwarantuje dostawy surowca drzewnego. Tym samym polski przemysł drzewny daje pracę ok. 400 000 pracowników i kooperantów.

Według ekspertów z dziedziny leśnictwa, wyłączenie z użytkowania niektórych cennych przyrodniczo fragmentów lasów można zrekompensować bardziej intensywną gospodarką na innych obszarach, gwarantującą jednocześnie ich trwałość i ochronę funkcji. Jednym ze sposobów na zwiększenie podaży drewna z lasów gospodarczych jest np. skrócenie wieku rębności. W przypadku drzewostanów sosnowych, które stanowią ponad 60% powierzchni lasów w Polsce, jest to uzasadnione również ze względów klimatycznych i ekologicznych. Lasy sosnowe pochłaniają najintensywniej CO₂ do wieku około 60 lat (Olejnik, Małek i inni 2020). Ponadto w związku ze zmianami klimatycznymi obserwujemy obecnie masowe zamieranie wielu drzewostanów, w tym sosnowych, powodowane przez szereg czynników, takich jak np.: szkodliwe owady i grzyby oraz jemołę. Dotykają one przede wszystkim drzewostanów starszych.

Starsze drzewa w zasadzie nie są w stanie zaadaptować się do zmieniających się warunków środowiskowych np. wahań poziomu wód gruntowych. Co również istotne, nowoczesny przemysł drzewny nie potrzebuje już drewna o dużych średnicach. Wszystko zatem przemawia za skróceniem wieku rębności drzewostanów iglastych lub ich intensywnym przeredzaniem, służącym poprawie kondycji i stabilności.

W przypadku drzewostanów liściastych należy pamiętać, że ich udział powierzchniowy w okresie powojennym wzrósł z kilkunastu procent do ok. 30%. Nastąpiło to w wyniku odchodzenia od monokultur iglastych i dostosowywaniu składu gatunkowego do siedliska, czyli warunków glebowych, wodnych i klimatycznych danego terenu. Gatunkami najczęściej występującymi są dęby, buki, brzozy i olsze. Wszystkie te gatunki są bardzo cenne gospodarczo. Nawet z pozoru mniej wartościowe drewno brzożowe czy olchowe stanowi dla niektórych zakładów przemysłowych podstawę funkcjonowania. Jest ono np. surowcem do produkcji bardzo wartościowych sklejek.

Kolejną sprawą jest propozycja wyłączenia z użytkowania drzewostanów ponad 100-letnich. Zdaniem przedstawicieli branży nie jest to zasadne, z wyjątkiem fragmentów lasów ponad, które w pełni zasługują na ochronę ze względu na swoje walory przyrodnicze czy krajobrazowe. W Polsce, w zasadzie nie występują lasy naturalne, a obecny kształt lasów jest wynikiem gospodarki leśnej prowadzonej w oparciu o wiedzę zdobywaną i doskonaloną w ciągu ostatnich 200 lat. Prowadzone nieustannie doświadczenia i badania naukowe dążą do uzyskania stabilnych i trwałych drzewostanów, co w kontekście zmian klimatycznych jest obecnie wartością nadrzędną. Doprowadzenie do jednogeneracyjnych drzewostanów poprzez zaniechanie działań inicjujących wymianę pokoleń, w sposób naturalny lub przeprowadzany przez człowieka, stwarza zagrożenie dla ich trwałości. Dzieje się tak dlatego, że ryzyko zaburzeń spowodowanych zmianami klimatu, prowadzących do ich zamierania dotyka jednocześnie wszystkich drzew na dużym obszarze i tym samym prowadzić może do uwolnienia ogromnych ilości CO₂, zamiast ich długotrwałej akumulacji lub pochłaniania. W jej myśl prowadzone są rębnie naśladujące naturalne procesy, a ich efekty, w postaci lasów wielogeneracyjnych, widoczne są po dziesięcioleciach. Tylko wielogeneracyjne i wielogatunkowe drzewostany staną się gwarantem trwałości ekosystemów leśnych na danym obszarze. Jest to naturalny proces, który w dzisiejszych czasach, niestety, znacznie przyspieszył. Jest to wynikiem zmian klimatycznych, a w szczególności ocieplenia i depozytu azotu w glebie na poziomie dotychczas nie odnotowywanym, powodującym tzw. efekt nawożeniowy, prowadzący do wzmożonej produktywności roślin. Gospodarka leśna oparta na ekologicznych podstawach gwarantuje osiągnięcie wymiany pokoleń na obszarach leśnych użytkowanych przez człowieka od setek lat. Wyprzedza naturalne procesy tj. zamieranie drzew, dając przy tym korzyści dla gospodarki, zaopatrując w surowiec przemysł drzewny. Tak realizowana gospodarka uwzględnia również dobór odpowiednich dla danego siedliska, czyli do warunków glebowych i klimatycznych na danym obszarze, gatunków drzew. Tym samym promuje bioróżnorodność. Od lat pozostawiane są w użytkowanych rębniach lasach zwarte kępy starych drzew, tworząc obszary ich powolnego rozpadu, gwarantujące obecność niezbędnego dla wielu organizmów martwego drewna. Te i inne działania wykonywane w ramach zrównoważonej gospodarki leśnej przyczyniają się do zwiększenia bioróżnorodności polskich lasów.

Wiek rębności dębów to 120-160 lat, w niektórych nadleśnictwach wiek rębności sosen został przesunięty na 120 lat. To tylko parametry służące planowaniu gospodarczemu, gdyż w rzeczywistości wycina się drzewa i drzewostany starsze. Proces ten jest poprzedzony procedurą ustanowienia planu urządzenia lasu na danym obszarze, który obowiązkowo poddawany jest ocenie oddziaływania na środowisko, w tym konsultacjom społecznym. Przez bezwzględną ochronę wszystkich ponad 100-letnich drzewostanów dębowych, firmy produkujące meble czy podłogi są pozbawiane drewna, które już jest deficytowe. Są to najczęściej małe i średnie przedsiębiorstwa, wytwarzające od wielu lat drogie, z racji ceny surowca, produkty, które trafiają w głównej mierze na eksport.

Jest wiele głosów wyrażających niepokój, że skala pozyskania drewna w polskich lasach z roku na rok wzrasta. W Internecie pojawiają się mapy z zaznaczonymi miejscami, w których zaplanowano cięcia (pielęgnacyjne i wyręby), wzbudzające niepokoje i sprzeciwy. Jest to często celowa dezinformacja. W 1945 roku lesistość Polski wynosiła 20,8%. Obecnie lasy (zaewidencjonowane) zajmują ok. 30% powierzchni kraju, w rzeczywistości jest to nawet więcej. Bardzo intensywne zalesienia w latach 1945-1970 odbywały się przede wszystkim na gruntach nieużytkowanych rolniczo, gdzie sadzono najczęściej sosnę zwyczajną. Niebagatelną powierzchnię zalesionych gruntów stanowią byłe nieużytki popegeerowskie, gdzie na słabych glebach przeżyć mogła jedynie sosna. Gatunek szybkorosnący i o niskich wymaganiach ekologicznych. Obecnie te drzewostany wchodzi w okres dojrzałości lub intensywnych pielęgnacji, co wpływa na możliwość i zarazem konieczność ich użytkowania. Pierwsze generacje nasadzeń na gruntach porolnych nie są zbyt stabilne i trwałe. Często występuje w nich np. porażenie korzeni przez hubę. Wymagają one przebudowy, czyli zastąpienia dotychczas rosnącej sosny innymi gatunkami, w celu uzyskania stabilnej biocenozy leśnej o dostosowanym do siedliska składzie gatunkowym drzew.

Oprócz systematycznego wzrostu powierzchni lasów, a przez to wzrostu możliwości pozyskania drewna, wzrósł także średni wiek drzewostanów – z 44 lat w 1945 roku do 64 lat w 2022 roku. To również przemawia za skróceniem wieku rębności. Drzewostany ponad 80-letnie w 1945 roku zajmowały obszar 0,9 mln ha, obecnie jest to 2,2 mln ha. Dzięki ww. depozytowi azotu wzrosła też znacznie średnia zasobność drzewostanów, czyli objętość drewna rosnącego na 1 ha terenu. Przeciętna zasobność w Lasach Państwowych, według stanu na 1 stycznia 2022 r., była wyższa o około 3% w stosunku do przeciętnej zasobności w 2015 r. oraz o około 17% i 29% wyższa w stosunku do roku 2005 i 1995.

Wycofywanie się Lasów Państwowych z certyfikacji gospodarki leśnej w systemie FSC stanowi poważne osłabienie konkurencyjności polskich wyrobów oraz wytwarzanych w oparciu o nie mebli na rynkach zagranicznych. FSC jest najlepiej na świecie rozpoznawalnym certyfikatem gwarantującym, że drewno i wyroby z drewna pochodzą z lasów zagospodarowywanych w odpowiedzialny sposób, uwzględniający aspekty społeczne, ekologiczne i ekonomiczne. Polskie lasy są w taki sposób zarządzane, ale polska „Ustawa o lasach” i sposób gospodarowania nie jest powszechnie znany na świecie. FSC jako organizacja niezależna, szeroko znana, dostarcza w postaci certyfikatu ogólnie uznawane narzędzie marketingowe. Jest to bardzo ważne, szczególnie przy eksporcie wyrobów np. mebli. Klienci wymagają coraz częściej certyfikowanych wyrobów właśnie w tym systemie. Wszelkie działania związane z certyfikacją powinny odbywać się z wyprzedzeniem tak, aby przemysł mógł znaleźć alternatywę i przekonać klientów do innego systemu certyfikacji. W przeciwnym razie może nastąpić bezpowrotna utrata klientów, a nawet rynków. Pozostawienie certyfikacji FSC tylko w niektórych RDLP może spowodować także duże zróżnicowanie cen drewna, wpływające niekorzystnie na konkurencyjność polskich firm przetwarzających drewno.

Las pełni wielorakie funkcje i służy społeczeństwu, dlatego głosy wszystkich zainteresowanych stron powinny być brane pod uwagę. Analiza poprzedzająca podejmowane decyzje powinna opierać się na wiedzy i badaniach naukowych, a nie wrażeniach czy emocjach. Można rozważać różne scenariusze, dążyć do tego, by lasy wypełniały wszystkie przypisane im funkcje lub też do ich częściowej lub całkowitej separacji. Może to doprowadzić do formalnego, częściowego lub całkowitego oddzielenia lasów ochronnych od lasów gospodarczych. Takie decyzje powinny być podjęte po bardzo szerokich konsultacjach społecznych, które byłyby fundamentem opracowania polityki leśnej państwa. Sposób zarządzania Lasami Państwowymi ściśle się z tym wiąże i w tym względzie wymagane są duże zmiany. Poniżej przedstawiamy najważniejsze postulaty:

- ✓ Ustanowienie apolitycznej rady nadzorczej sprawującej nadzór nad LP, złożonej z reprezentantów interesariuszy, powoływanej w sposób rotacyjny. Rada powinna akceptować kandydaturę dyrektora generalnego, rozliczać działania, zatwierdzać finanse itd.

- ✓ Przywrócenie kompetencji poszczególnym szczeblom zarządzania – a zwłaszcza nadleśniczym – zgodnie z ustawą o lasach.
- ✓ Transparentność przepływu środków finansowych w Lasach Państwowych.
- ✓ Optymalizacja wydajności, zatrudnienia, promowanie rozwoju technologicznego i automatyzacji działania. OSZCZĘDNOŚCI powinny zostać wykorzystane na rzecz nowych obszarów chronionych. Pozwoliłoby to na urynkowanie kosztów związanych z usługami leśnymi oraz obniżkę cen drewna, które są obecnie jednymi z najwyższych w Europie.
- ✓ Lasy Państwowe cechować winna transparentność i przejrzystość w działaniu, w szczególności w zakresie finansów, wielkości pozyskania, sprzedaży drewna (jasny algorytm ustalania cen wywoławczych, określania potencjału zakupowego firm w poszczególnych GHG w ramach uzyskanej historii zakupów) oraz kontraktowania usług leśnych.
- ✓ Partnerskie podejście do współpracy z firmami drzewnymi np. w przypadku kłesk żywiołowych podjęcie rozmów w celu zagospodarowania nadwyżkowego surowca w kraju. Tworzenie stabilnego rynku odbiorców. Wspólne tworzenie optymalnego, transparentnego systemu sprzedaży drewna.
- ✓ Konieczne są kompleksowe działania informacyjno-edukacyjne dotyczące zasad prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej oraz wykorzystywania i promocji drewna jako odnawialnego, ekologicznego surowca, akumulującego CO₂.
- ✓ Permanentna edukacja pracowników LP w zakresie komunikacji społecznej i relacji z zewnętrznymi podmiotami.

Dodatkowy strumień surowca drzewnego, przede wszystkim do produkcji płyt drewnopochodnych stanowi drewno użytkowe. W wielu krajach europejskich płyty wiórowe produkowane są nawet w 100% z drewna podlegającego recyklingowi. Praktyka wykorzystywania drewna z recyklingu jest stosowana na całym świecie i ma na celu oszczędzanie zasobów naturalnych, redukcję emisji CO₂, a także ograniczenie ilości odpadów trafiających na składowiska. Niestety nadal poziom odzyskiwanego materiału drzewnego w Polsce z odpadów jest bardzo mały i niewystarczający, stąd potrzebne jest poszukiwanie tego typu surowca również na rynkach zagranicznych, przede wszystkim na rynku Unii Europejskiej. Wyraźnie widać zachwianie bilansu surowcowego – importowane odpady drewna użytkowego pochodzą w dużej mierze z krajowego eksportu wyrobów drewnopochodnych (w szczególności mebli i płyty meblowej), stanowiących wartość ponad 50 mld zł rocznie, co odpowiada ok. 4 mln ton mebli i 2,8 mln ton płyt drewnopochodnych (w 2018 r.), a więc razem 6,8 milionom ton materiału wysyłanego rocznie za granicę.

Niestety od ponad 2 lat Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie wydaje firmom z branży płyt drewnopochodnych zgód na transgraniczne przemieszczanie odpadów, czyli surowca do recyklingu, stanowiącego pełnowartościowy wsad do produkcji. Przedsiębiorstwa branżowe zbudowały lub są w trakcie budowy nowoczesnych instalacji oczyszczających odpady drzewne z zanieczyszczeń. Zainwestowano bardzo duże środki finansowe, a na skutek braku surowca, moce przerobowe instalacji recyklingowych nie są w pełni wykorzystywane. Niedobory surowca drzewnego mogłyby być zastąpione częściowo recyklingiem odpadów drewnopochodnych. Dodatkową korzyścią wykorzystywania drewna użytkowego jest jego niska wilgotność (do ok. 20%), która przekłada się na wielokrotnie mniejszą energochłonność w procesie suszenia i odpowiednio mniejszą emisję gazów do atmosfery.

Branża boryka się również z brakiem krajowej klasyfikacji odpadów drzewnych. Odpady drzewne nienadające się do odzysku materiałowego mogą stanowić paliwo klasyfikowane jako OZE. Właściwa klasyfikacja opierająca się na limitach zawartości zanieczyszczeń pozwalałaby na określenie parametrów instalacji, w których można spalać odpady bez szkody dla środowiska. Odpady zawierające drewno powinny być maksymalnie wykorzystane, a ich utylizacja powinna być dopuszczona dopiero w sytuacji, gdy w danym miejscu i w czasie inne kierunki ich wykorzystania nie będą możliwe (również z przyczyn ekonomicznych).

Kolejnym działaniem, które ma duży wpływ na podaż drewna na krajowym rynku jest promowanie kaskadowego wykorzystania drewna i przeciwdziałanie spalaniu pełnowartościowego surowca. Należy wdrożyć dokładne wytyczne dotyczące drewna energetycznego i wprowadzić należyty nadzór organów państwa nad spalaną biomasą objętą subwencjami. Obecnie, niestety celowo, rozdrabniane drewno pełnowartościowe jest mieszane z inną biomasą drzewną i dostarczane do zawodowych producentów energii. Brak jest kontroli Państwa w tym zakresie. Firmy handlujące tym surowcem płacą bardzo wysokie ceny za drewno sprzedawane przez Lasy Państwowe. Dotacje w postaci zielonych certyfikatów, zwolnień z opłat za emisję CO₂ powodują, że sektor energetyczny jest w stanie zapłacić prawie każdą cenę za biomasę = drewno. Należy zaprzestać uznawania energii wytworzonej ze spalania pierwotnej biomasy drzewnej za energię odnawialną, odejść od finansowego wspierania wytwarzania energii z pierwotnej biomasy drzewnej i wprowadzić przepisy nakazujące obowiązek kaskadowego wykorzystania surowca drzewnego. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii art. 2 pkt drewno energetyczne to: „surowiec drzewny, który ze względu na cechy jakościowo-wymiarowe posiada obniżoną wartość techniczną i użytkową uniemożliwiającą jego przemysłowe wykorzystanie, a także surowiec drzewny stanowiący biomasę pochodzenia rolniczego”. A więc spalanie drewna pełnowartościowego nie powinno być traktowane jako odnawialne źródło energii.

Nierozstrzygniętym od dawna zagadnieniem jest uznanie w drodze rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska pozostałości z produkcji płyt drewnopochodnych, w postaci ich skrawków i pyłu drzewnego powstającego z sortowania surowca drzewnego, jako produktu ubocznego. Prace nad ww. Rozporządzeniem rozpoczęły się w Ministerstwie już kilka lat temu. Stowarzyszenie uczestniczyło w nich od początku, ale niestety od 3 lat utknęły one w martwym punkcie. Brak jednolitej wykładni prawnej powoduje różne interpretacje urzędów w kwestii uznawania odpowiedniego statusu pyłów i innych odpadów drzewnych powstających podczas produkcji płyt drewnopochodnych.

Pismo otrzymali do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Krzysztof Hetman, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Witold Koss, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Piotr Poziomski, Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego, Jan Sznaka, Ogólnopolska Izba Gospodarcza Producentów Mebli, Janusz Turski, Stowarzyszenie Papierników Polskich

30.01-02.02.2024

Międzynarodowe Targi Budownictwa i Architektury BUDMA 2024 w Poznaniu na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich

Celem tegorocznej edycji wydarzenia było połączenie świata budownictwa i architektury w taki sposób, aby odnaleźć równowagę między estetyką a funkcjonalnością w projektach przyszłości. Biorąc pod uwagę wyzwania związane ze zmianami klimatycznymi oraz globalnym zapotrzebowaniem na zrównoważone rozwiązania, „Zielona przyszłość budownictwa” z pewnością stanie się drogowskazem dla branży budowlanej w dążeniu do osiągnięcia harmonii między postępem a odpowiedzialnością ekologiczną.

Podczas Targów BUDMA 2024, na łącznej powierzchni niemal 50 000 m², można było zapoznać się z ofertą ponad 650 producentów i dystrybutorów z 25 krajów. Na fachowców, którzy przyjechali do Poznania czekały targowe premiery produktowe, a w tym wyróżnionych 20 laureatów prestiżowej nagrody Złotego Medalu za wyjątkową innowacyjność i wysoką jakość.

SPPDwP stworzyło w tym roku wspólną przestrzeń targową z producentami sklejek: Zakładami Przemysłu Sklejek Biaform S.A., Bydgoskimi Zakładami Sklejek „Sklejka-Multi” S.A., Sklejką Eko S.A., Sklejką Orzechowo S.A.

Galeria zdjęć z Targów BUDMA 2024 znajduje się na naszej stronie internetowej, do odwiedzenia której serdecznie zapraszamy!

[Targi BUDMA 2024 – SPPDwP](#)

01.02.2024

Posiedzenie Zarządu SPPDwP

Podczas Międzynarodowych Targów Budownictwa i Architektury BUDMA 2024 w Poznaniu odbyło się **posiedzenie Zarządu Stowarzyszenia**, podczas którego zostały omówione sprawy bieżące oraz harmonogram prac na rok 2024. Poza oficjalnymi spotkaniami Zarządu, jego członkowie pozostają w stałym kontakcie telefonicznym i mailowym.

02.02.2024

Pismo nr St.P/6/2024

Do: Witold Koss, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

W imieniu firm zrzeszonych w Stowarzyszeniu zostały przesłane do DGLP **uwagi do systemu sprzedaży drewna oraz do bieżącej współpracy, które mogą przyczynić się do poprawy relacji Lasów Państwowych z odbiorcami drewna.**

W piśmie przedstawiono stanowisko, że w celu stworzenia zasad sprzedaży drewna, które byłyby satysfakcjonujące dla obu stron należałoby powołać zespół składający się z przedstawicieli Lasów Państwowych i przedstawicieli organizacji reprezentujących poszczególne branże przemysłu drzewnego. Zespół ten podczas regularnych spotkań mógłby wypracować w drodze konsensusu nowe zasady sprzedaży drewna, które obowiązywałyby w 2025 roku i w latach kolejnych.

I. Uwagi do zasad sprzedaży drewna:

- pełna jawność przebiegu sprzedaży drewna,
- powrót do możliwości składania ofert do 70% posiadanych możliwości zakupu w sprzedaży ofertowej,
- czytelny algorytm kształtowania cen wyjściowych, urealnienie cen wywoławczych,
- weryfikacja oświadczeń o przerobie drewna okrągłego, eksporcie lub jego braku (odpowiednie narzędzia mają izby skarbowe, administracja skarbową, ministerstwo finansów, PGL Lasy Państwowe). Można rozważyć wprowadzenie certyfikacji uwzględniającej ilości kupowanego drewna i sprzedawanych wyrobów,
- zwiększenie puli drewna dla przedsiębiorców posiadających historię zakupów (zmniejszyć pulę drewna na aukcje otwarte, zmniejszyć pulę drewna dla energetyki – to pełnowartościowy surowiec nadający się do dalszego przerobu),
- w ofertach zakupu drewna w portalu leśno-drzewnym obniżyć wartość punktową parametru oceny, jaką jest cena do 60%, podwyższyć wartość oceny oferty opartą na przerobie drewna na terenie Unii Europejskiej do 40%,
- nie wliczanie do historii zakupów drewna okrągłego eksportowanego poza państwa Unii Europejskiej,
- publikacja wyników sprzedaży drewna zawierająca nazwę firmy oraz rodzaj drewna i ilość,
- powrót do realizacji umowy sprzedaży drewna w granicach -5%/+5%, obecnie -10%/+5%,
- powrót do zakupu w PLD i E- Systemowym dwa razy w roku,
- przy składaniu ofert w PLD potencjalny wynik powinien być widoczny do końca składania ofert.

II. Wnioski do bieżącej współpracy

1. Transparentności ze strony LP w zakresie informacji związanych z podażą drewna, historią zakupów. Całość drewna z rezygnacji oraz drewna niesprzedanego w PLD i na aukcjach e-systemowych powinna trafiać na aukcje e-drewno. Wystawianie na sprzedaż całości drewna planowanego do pozyskania również w okresach gorszej koniunktury. LP nie powinny „grać” podażą drewna.
2. Brak konieczności wystawiania tylko już pozyskanego drewna na aukcjach e-drewno. Możliwość wystawiania drewna planowanego do pozyskania.
3. Obniżenie ceny wyjściowych na aukcjach otwartych np. ceny na poziomie TKW. Do tej pory nie było mechanizmu obniżania tych cen. Ukształtowały się na podstawie różnych historycznych zawirowań. Dotyczy to także aukcji e-drewno.
4. Obniżanie cen wywoławczych drewna niesprzedanego w dwóch kolejnych aukcjach e-drewno. Do rozważania czy obniżka powinna następować automatycznie np. o 10% w każdej kolejnej aukcji?
5. Wyeliminowanie sprzedaży „specjalnie wybieranego” drewna S2A (po zakończeniu przetargów za dopłatą zamienia się drewno S2A na drewno wyższej jakości, specjalnie selekcjonowane).
6. Możliwość wprowadzania tylko korekt geograficznych w ostatnim dniu sprzedaży drewna na aukcjach portalowych.
7. Promowanie drewna jako najlepszego w pełni odnawialnego materiału.
8. Komasowanie rozstrzygnięć aukcji e-drewno wszystkich nadleśnictw na daną GHG w konkretne dni tygodnia np. S2A zawsze w poniedziałki.
9. Uzależnienie wysokości kary z powodu rezygnacji z odbioru drewna od terminu jej złożenia. Im prędzej złożona rezygnacja, tym niższa kara. Maksymalny wymiar kary naliczany w przypadku rezygnacji pod koniec obowiązywania umowy.
10. Utrzymanie certyfikacji FSC. Przemysł płyt drewnopochodnych zaopatruje głównie producentów mebli (Ikea) i sieci DIY, które bezwzględnie wymagają FSC.

11. Uproszczenie tekstu umowy zakupu drewna na aukcjach internetowych e-drewno dla firm, które posiadają podpisaną umowę z tytułu zakupu drewna na portalu leśno-drzewnym. Wersja elektroniczna. Aneksy RODO do każdej umowy, możliwość podpisywania bezpośrednio na portalu.
12. Ujednolicenie liczby drukowanych KW i PP oraz zdefiniowanie kto otrzymuje kopie, a kto oryginał.
13. Dokumenty wywozowe przesyłane elektronicznie. Umieszczenie na dokumentach kodów QR zawierających najważniejsze informacje.
14. Rozporządzenie UE przeciwko wylesianiu (EUDR) – spełnienie wymogów tj. przekazywania danych dotyczących współrzędnych geograficznych pozyskanego drewna.
15. Załadunek drewna na środek transportu maksymalnie w dwóch miejscach.
16. Doraźne określenie zaporowej dopłaty do 1m³ drewna okrągłego sprzedawanego w długościach „kontenerowych”.
17. Ustandaryzowanie GHG we wszystkich RDLP.
18. Uregulowanie zamian drewna GHG lub miejsc odbioru (nadleśnictw) – w przypadku braku danego sortymentu często proponowane są zamiany niekorzystne dla kupującego – większa odległość wywozowa lub wyższa cena proponowanego do zamiany sortymentu.

05-06.02.2024

Spotkania organizacji branży drzewnej w DGLP i Ministerstwie Rozwoju i Technologii

5 lutego odbyło się spotkanie przedstawicieli branży drzewnej, które **dotyczyło omówienia wyzwań, które stoją przed branżą, planów na przyszłość** oraz postulatów do przedstawienia na spotkaniu z Generalną Dyrekcją Lasów Państwowych i Ministerstwem Rozwoju i Technologii.

W spotkaniu uczestniczyli:

- Piotr Poziomski – Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego,
- Mirosław Florkiewicz – Ogólnopolski Związek Pracodawców Przemysłu Drzewnego,
- Piotr Wójcik – Ogólnopolska Izba Producentów Mebli,
- Janusz Turski – Stowarzyszenie Papierników Polskich,
- Longin Graczkowski – Stowarzyszenie Przemysłu Tartaczego,
- Jędrzej Kasprzak i Bartosz Bezubik – Stowarzyszenie Producentów Płyt Drewnopochodnych w Polsce,
- Roman Malicki – Komitet Narodowy EPAL.

Na spotkaniu wypracowano wspólne postulaty i zagadnienia dotyczące całej branży drzewnej, do przedstawienia na spotkaniach w siedzibie Lasów Państwowych i Ministerstwie Rozwoju i Technologii.

6 lutego przedstawiciele branży spotkali się z Dyrekcją Lasów Państwowych oraz Ministerstwem Rozwoju i Technologii. Zostały **przedstawione postulaty**, które zostały zaprezentowane przez Jędrzeja Kasprzaka oraz Piotra Poziomskiego, a także przekazane w formie pisemnej Witoldowi Kossowi, Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych:

- obniżenie cen wyjściowych w procedurach sprzedaży na II tercję 2024 roku o 40% w stosunku do cen wyjściowych na I tercję,
- powrót do możliwości składania ofert do 70% posiadanych możliwości zakupu w sprzedaży ofertowej (PLD),

- powołanie stałego zespołu składającego się z przedstawicieli Lasów Państwowych i przedstawicieli organizacji reprezentujących poszczególne branże przemysłu drzewnego ds. ustalenia zasad sprzedaży drewna na 2025 rok. Zasady sprzedaży drewna powinny promować przerób drewna w Polsce,
- wprowadzenie transparentności wyników sprzedaży – ujawnianie nazw firm, które zakupiły drewno po zakończeniu procedur sprzedaży, transparentności algorytmu kształtowania cen,
- promowanie drewna jako „super materiału” i sposobu jego wytwarzania w zrównoważonym leśnictwie. Powołanie zespołu i stworzenie funduszu do spraw promocji drewna,
- moratorium o ograniczeniu pozyskania drewna wprowadzone i głoszone bez konsultacji jest niedopuszczalne w przyszłości. Niezbędny jest dialog z całym sektorem leśno-drzewnym. Ochrona cennych przyrodniczo fragmentów lasów nie może ograniczyć dostępności drewna dla polskiego przemysłu drzewnego.

Przedstawiciele branży drzewnej odbyli także spotkanie w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, w którym uczestniczył Waldemar Sługocki, wiceminister Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

Ministrowi została przedstawiona sytuacja branży drzewnej, pozycja w gospodarce kraju i udział w eksporcie unijnym. Przedstawiono także tematy, w których Ministerstwo powinno wspierać branżę we współpracy z Lasami Państwowymi:

1. Korekta zasad sprzedaży na II trymestr 2024, przede wszystkim:
  - obniżenie cen wyjściowych w procedurach o 40% w stosunku do cen wyjściowych na I trymestr,
  - likwidacja możliwości składania 100% ofert wynikających z historii zakupów.
2. Pełna transparentność oferowanego do sprzedaży drewna. Na rynek (na aukcje e-drewno) trafić powinna całość drewna zaplanowanego do pozyskania (na podstawie PUL), drewna z rezygnacji oraz drewna niesprzedanego w PLD i na aukcjach e-systemowych. Lasy Państwowe nie powinny grać podażą drewna.
3. Całość drewna kierowanego w pierwszej kolejności do przetwórców w Polsce w oparciu o preferencje zakupowe. Tym samym ograniczenie eksportu poprzez oznaczenie wagi ceny na poziomie 60%.
4. Sprawne przywrócenie certyfikacji FSC.
5. Opracowanie długofalowej strategii funkcjonowania i rozwoju dla sektora leśno-drzewnego, wraz z przygotowaniem narzędzi wspierających transformację branżową.
6. Utrzymanie podaży drewna na poziomie zapewniający stabilny rozwój sektora drzewnego.
7. Powołanie zespołu do spraw opracowania zasad sprzedaży drewna.

Na spotkaniu przedstawiono także tematy i postulaty, które branża drzewna chce mocno zasygnalizować w Ministerstwie, a także innych resortach, które mają wpływ na przemysł drzewny:

- Ministerstwo Rozwoju:
  - reaktywacja zespołu do spraw rozwoju przemysłu drzewnego z 2017 roku,
  - wsparcie modernizacji przemysłu drzewnego i meblarskiego,
  - promocja przemysłu drzewnego, papierniczego i meblarskiego na rynkach zagranicznych;
- Ministerstwo Edukacji Narodowej:
  - odbudowa nauczania kadr dla przemysłu drzewnego i meblarskiego,
  - szczególny nacisk na szkolnictwo branżowe;
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej:
  - ułatwienia w zatrudnieniu pracowników z zagranicy;

- Ministerstwo Klimatu i Środowiska:
  - odblokowanie możliwości importu drewna użytkowego, wprowadzenie krajowej klasyfikacji drewna użytkowego,
  - wyeliminowanie dotowanego (zwolnienie z obowiązku opłat z tytułu emisji CO₂) spalania pełnowartościowego drewna w energetyce zawodowej (Ministerstwo Aktywów Państwowych),
  - wsparcie programu OZE dla sektora drzewnego,
  - dialog w kontekście ograniczania powierzchni użytkowych w LP, program transformacji dla firm szczególnie dotkniętych,
  - przeciwdziałanie niekorzystnym dyrektywom EU w kontekście dekarbonizacji;
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
  - polityka sankcji.

Spotkanie przedstawicieli branży drzewnej doprowadziło do wypracowania wspólnych płaszczyzn dla wszystkich organizacji reprezentujących przemysł drzewny. Wszyscy obecni na spotkaniu potwierdzili chęć dalszej współpracy na rzecz rozwoju przemysłu drzewnego.

Fot. MRiT

06.02.2024

Pismo

Do: Witold Koss, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

Od: Aneta Muskała, SPP, Jędrzej Kasprzak, SPPDwP, Longin Graczkowski, SPT, Piotr Poziomski, PIGPD, Roman Malicki, PKN EPAL, Michał Strzelecki, OIGPM, Mirosław Florkiewicz, OZPPD

W imieniu największych organizacji reprezentujących najważniejsze sektory przemysłu drzewnego w Polsce **zostały przekazane postulaty, które pozwolą na utrzymanie konkurencyjności polskiej branży drzewnej:**

- obniżenie cen wyjściowych w procedurach sprzedaży na II tercję 2024 roku o 40% w stosunku do cen wyjściowych na I tercję,
- powrót do możliwości składania ofert do 70% posiadanych możliwości zakupu w sprzedaży ofertowej (PLD),
- powołanie stałego zespołu składającego się z przedstawicieli Lasów Państwowych i przedstawicieli organizacji reprezentujących poszczególne branże przemysłu drzewnego ds. ustalenia zasad sprzedaży drewna na 2025 rok. Zasady sprzedaży drewna powinny promować przerób drewna w Polsce,
- wprowadzenie transparentności wyników sprzedaży – ujawnianie nazw firm, które zakupiły drewno po zakończeniu procedur sprzedaży, transparentności algorytmu kształtowania cen,
- promowanie drewna jako „super materiału” i sposobu jego wytwarzania w zrównoważonym leśnictwie. Powołanie zespołu i stworzenie funduszu do spraw promocji drewna,
- moratorium o ograniczeniu pozyskania drewna wprowadzone i głoszone bez konsultacji jest niedopuszczalne w przyszłości. Niezbędny jest dialog z całym sektorem leśno-drzewnym. Ochrona cennych przyrodniczo fragmentów lasów nie może ograniczyć dostępności drewna dla polskiego przemysłu drzewnego.

W piśmie podziękowano za spotkanie i wyrażono nadzieję na wznowienie regularnych spotkań kierownictwa Lasów Państwowych z reprezentantami organizacji zrzeszających poszczególne branże przemysłu drzewnego.

13.02.2024

Pismo

Do: Michał Dorożała, Główny Konserwator Przyrody, Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Od: Janusz Turski, SPP, Jędrzej Kasprzak, SPPDwP, Longin Graczkowski, SPT, Piotr Poziomski, PIGPD, Roman Malicki, PKN EPAL, Michał Strzelecki, OIGPM, Mirosław Florkiewicz, OZPPD

W imieniu największych organizacji reprezentujących przemysł drzewny **został wyrażony stanowczy protest przeciwko niedotrzymaniu obietnic złożonych przez minister Paulinę Henning-Kłoskę na spotkaniu 23 stycznia br.**

Sygnatariusze pisma podkreślili, że nie są przeciwnikami ochrony przyrody i wyłączenia z użytkowania najcenniejszych przyrodniczo obszarów leśnych, jednak bezwzględnie powinno to być czynione w oparciu o rzetelne opracowania naukowe i z udziałem wszystkich zainteresowanych stron, w tym lokalnych społeczności i przemysłu drzewnego, co też było przedmiotem ww. obietnic.

Niestety, w powołanym Zarządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 6.02.2024 Zespole do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie nie znalazł się żaden przedstawiciel przemysłu drzewnego, ani resortów reprezentujących gospodarkę np. Ministerstwa Rozwoju i Technologii. Firmy drzewne i ich pracownicy stanowią ważną część lokalnych społeczności i ich głos powinien być również brany pod uwagę.

Wyłączenie z użytkowania powinno dotyczyć tylko najcenniejszych przyrodniczo obszarów i być procesem rozłożonym na lata. Pospieszne działania doprowadzą do upadku małe i średnie przedsiębiorstwa przetwarzające drewno i nie pozostaną bez wpływu na kondycję większych firm. Pozbawienie firm drzewnych dostępu do surowca, nawet na kilka miesięcy, spowoduje nieodwracalną utratę klientów.

Równolegle do działań mających na celu wyłączenie cennych przyrodniczo obszarów leśnych powinny zostać podjęte działania niwelujące ograniczenie podaży drewna.

Wystosowano apel o niepodejmowanie dalszych działań, mających wpływ na przemysł drzewny bez udziału przedstawicieli branży.

Pismo otrzymali do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Paulina Henning-Kloska, Ministerstwo Środowiska i Klimatu, Krzysztof Hetman, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Witold Koss, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych

13.02.2024

Pismo

Do: Szymon Hołownia, Marszałek Sejmu

Od: Janusz Turski, SPP, Jędrzej Kasprzak, SPPDwP, Longin Graczkowski, SPT, Piotr Poziomski, PIGPD, Roman Malicki, PKN EPAL, Michał Strzelecki, OIGPM, Mirosław Florkiewicz, OZPPD

W imieniu największych organizacji reprezentujących przemysł drzewny **została wystosowana prośba o spotkanie i rozmowę na temat sytuacji polskiego przemysłu drzewnego.**

Przemysł drzewny odgrywa istotną rolę w polskiej gospodarce i budowaniu krajowego PKB – udział tego przemysłu w 2023 roku wyniósł niemal 6%, a sam przemysł skupia blisko 40 000 przedsiębiorstw tworzących blisko 400 000 miejsc pracy. Podkreślono, że większość przedsiębiorstw branży zlokalizowanych jest na obszarach wiejskich lub w małych miejscowościach, często będąc głównym pracodawcą, u którego zatrudnienie znajdują całe rodziny.

Od wielu lat była budowana siła polskiego przemysłu drzewnego, nie tylko w kraju, ale także na rynkach zagranicznych, o czym świadczą następujące dane:

- branża meblarska – 1 miejsce w Europie i 2 na świecie pod względem eksportu oraz 6 na świecie pod względem produkcji,
- branża opakowań z drewna – 1 miejsce w Europie pod względem produkcji,
- branża wyrobów dla budownictwa – 1 miejsce w Europie pod względem eksportu,
- branża podłóg drewnianych – 1 miejsce w Europie pod względem eksportu,
- branża płyt drewnopochodnych – 2 miejsce w Europie oraz 7 na świecie pod względem produkcji,
- branża drzewna ogółem – 2 miejsce w Europie pod względem eksportu,
- branża papiernicza – 7 miejsce w Europie pod względem produkcji oraz 8 pod względem eksportu.

Niestety, niestabilna sytuacja w ostatnich latach (pandemia oraz wojna w Ukrainie) spowodowały drastyczne obniżenie konkurencyjności polskich firm i wyrobów na rynkach zagranicznych. Ogromny wzrost kosztów produkcji (materiały, energia elektryczna, kredyty, płace itp.) oraz duży spadek siły nabywczej klientów doprowadziły do trudnej sytuacji w branży. Obecnie wiele przedsiębiorstw stoi na granicy bankructwa, ograniczane są miejsca pracy, zamykane kolejne firmy – tylko w branży meblarskiej w ciągu kilkunastu ostatnich miesięcy zredukowano 18 000 etatów, a przedsiębiorstwa branży tartacznej, które jeszcze w 2022 roku odnotowywały kilkudziesięciomilionowe zyski, w roku 2023 ponoszą kilkumilionowe straty.

W tak trudnej sytuacji dodatkowym negatywnym zaskoczeniem jest brak wsparcia ze strony polskiego rządu. Dotychczasowe apele przedstawicieli branży nie znajdują zrozumienia i akceptacji, są oni wykluczani z rozmów, udziału w tworzonych zespołach i komisjach, które mają decydować o przyszłości polskich lasów, a przez to i polskiego przemysłu drzewnego.

14.02.2024

Pismo nr St.P/7/2024

Do: wiceminister Waldemar Sługocki, Ministerstwo Rozwoju i Technologii

W piśmie przekazano informację o **krytycznej sytuacji polskiej branży sklejkarskiej**, co ma związek z obchodzeniem sankcji i nielegalnym importem sklejki brzozonej z Rosji i Białorusi na obszar Unii Europejskiej.

Ze względu na ogromne zasoby leśne, przemysł drzewny jest sektorem strategicznym dla Federacji Rosyjskiej. W ostatnich latach obserwowane były olbrzymie inwestycje w tym przemyśle, szczególnie w produkcję przetworzonych wyrobów drzewnych. Zdolności produkcyjne Federacji Rosyjskiej wielokrotnie przekraczają zapotrzebowanie rynku wewnętrznego, tak więc eksport tych produktów był źródłem znaczących wpływów dewizowych i od wielu lat odznaczał się agresywną polityką cenową.

Był to również sektor nielegalnie dotowany, jak się okazało, przez rząd Federacji Rosyjskiej. Celem tej polityki było m.in. osłabienie pozycji europejskich producentów sklejki brzozonej.

W latach 2021/2022 z inicjatywy polskiego największego producenta – Grupy Paged i łotewskiego producenta sklejki – firmy Latvijas Finieris, Komisja Europejska wszczęła śledztwo i w konsekwencji nałożyła cła antidumpingowe na sklejkę brzozoną z Rosji, co miało na celu przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom Federacji Rosyjskiej.

Po inwazji Rosji na Ukrainę w 2022 Komisja Europejska nałożyła sankcje gospodarcze m.in. na wszystkie wyroby drzewne, w tym na sklejkę brzozoną. Od lipca 2022 obowiązuje bezwzględny zakaz wprowadzania na teren UE sklejki z Rosji i Białorusi. Dodatkowo KE zdecydowała, że zgodnie z zasadami obrotu i handlu drewnem w UE tzw. EUTR surowiec drzewny z RUS i BY został uznany za nielegalny i całkowicie zabroniono jego importu, oraz wyrobów z niego wykonanych, na teren UE.

Obchodzenie sankcji gospodarczych jest przestępstwem ściganym w większości krajów EU z kodeksu karnego i jest zagrożone karami pozbawienia wolności do kilku lat. Jednakże od momentu wejścia w życie sankcji, producenci z Rosji i Białorusi sukcesywnie zwiększają przemyt sklejki brzozonej, sprzedając ją przez kraje trzecie, głównie Kazachstan, Turcję i Chiny. Jest to możliwe poprzez fałszowanie dokumentów dotyczących pochodzenia sklejki i wskazywanie jako miejsca produkcji, w miejsce Federacji Rosyjskiej, wyżej wymienionych państw.

W sierpniu 2023 r na wniosek firm – polskiego Paged-u i łotewskiego Latvijas Finieris, KE wszczęła postępowanie przeciwko omijaniu ceł AD przez eksporterów sklejki brzozonej z Kazachstanu i Turcji. Postępowanie jest w toku. Import wyrobów drzewnych z Kazachstanu wzrósł od wybuchu wojny w Ukrainie kilkusetkrotnie i kilkunastokrotnie przekracza możliwości produkcyjne Kazachstanu. Przy tym 80% eksportu sklejki brzozonej z Kazachstanu trafia do Polski. Ze względu na brak własnych znaczących zasobów leśnych Kazachstan stał się więc w oczywisty sposób krajem przerzutowym dla sklejki rosyjskiej. Każdy kto wprowadza na teren UE, w tym Polski, sklejkę brzozoną z Rosji łamie jednocześnie 3 regulacje unijne:

- 1) obchodzi cła AD (antydumpingowe),
- 2) sprowadza produkt wytworzony z nielegalnego drewna (EUTR),
- 3) obchodzi sankcje gospodarcze.

Przeciwdziałanie obchodzeniu ceł antidumpingowych pozostaje w jurysdykcji KE, ale obchodzenie sankcji i regulacji EUTR powinno następować na szczeblu krajowym w oparciu o szczegółowe przepisy wykonawcze w każdym kraju UE. Od grudnia 2022 roku przedstawiciele branży sklejkarskiej wielokrotnie informowali polskie organy o wyżej wymienionym nielegalnym procederze fałszowania dokumentów celnych i świadectw pochodzenia towaru, kierując zawiadomienia m.in. do MF, KAS czy GIOŚ. Podejmowane przez te organy działania okazały się jednak całkowicie nieefektywne i nie zahamowały importu wyrobów z Rosji.

Sklejka rosyjska, przemianowana stosownie na sklejkę pochodzenia kazachskiego, tureckiego bądź chińskiego płynie za pośrednictwem kilkudziesięciu polskich podmiotów szerokim strumieniem do Polski z pominięciem przepisów prawa. Lista podmiotów importujących sklejkę kazachską ze wskazaniem dokładnych danych importowych przekazana została przedstawicielom MF i GIOŚ. Przekazane zostały także informacje na temat laboratorium badawczego w Niemczech, które na podstawie badań materiału drzewnego potrafi zidentyfikować obszar geograficzny z którego ono pochodzi. Przebadanie próbek sprowadzanej do Polski sklejki brzozonej pomogłoby zebrać dowody przeciwko fałszowaniu świadectw pochodzenia towaru. Informację otrzymali przedstawiciele MF i GIOŚ.

W Polsce panuje szeroko akceptowana zgoda, co do oceny agresji Rosji na Ukrainę. Poprzez własne doświadczenie historyczne rozumiemy dramat narodu ukraińskiego i wspieramy obronę jego integralności terytorialnej. Dlatego popieraliśmy wprowadzanie jak najostrzejszych sankcji gospodarczych wobec Rosji – nie z powodu korzyści dla gospodarki UE, ale pomimo negatywnego wpływu na własne interesy gospodarcze. Sankcje mają bowiem osłabiać Rosję i odcinać im wpływ środków dla finansowania wojny. Tymczasem przykład utworzenia w Polsce swego rodzaju *hubu* dla napływu sklejki rosyjskiej z KZ pokazuje jak nieskuteczne jest Państwo wobec realnej sytuacji. Nie tylko dziesiątki milionów USD płyną do Rosji, ale jednocześnie doprowadzamy do osłabienia własnego przemysłu drzewnego w Polsce i UE. Ze względu na skalę tego przemysłu europejski przemysł sklejkowy znalazł się w krytycznej sytuacji.

14.02.2024

Spotkanie organizacji i stowarzyszeń branży przemysłu drzewnego

W formule on-line miało miejsce spotkanie organizacji i stowarzyszeń branży przemysłu drzewnego, zorganizowane przez Piotra Poziomskiego, prezydenta Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego. W spotkaniu uczestniczyli:

- Piotr Poziomski (Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego),
- Marek Kubiak (Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego/Stowarzyszenie Przemysłu Tartaczego),
- Jędrzej Kasprzak (Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych w Polsce),
- Roman Malicki (EPAL),
- Jerzy Majewski (Stowarzyszenie Papierników Polskich),
- Michał Strzelecki (Ogólnopolska Izba Gospodarcza Producentów Mebli),
- Longin Graczkowski (Stowarzyszenie Przemysłu Tartaczego),
- Marcin Walczak (Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego),
- Piotr Wójcik (Ogólnopolska Izba Gospodarcza Producentów Mebli),
- Bartosz Bezubik (Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych w Polsce),
- Piotr Garstka (Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego).

Głównym celem spotkania było omówienie bieżących spraw, m.in. związanych z powołaniem Zespołu do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie, w którym nie uwzględniono udziału żadnego reprezentanta branży leśnej. Ustalono, że branża drzewna potrzebuje stałego reprezentanta w komisjach, zespołach itp. powoływanych przy różnych ministerstwach. Osoba ta miałaby na bieżąco monitorować sytuację i być obecna na wszelkiego rodzaju posiedzeniach, a także prezentować wszystkie postulaty branży.

Piotr Poziomski wysunął kandydaturę Bogdana Czemko – byłego dyrektora PIGPD, natomiast Piotr Wójcik – Jędrzeja Kasprzaka. Kandydatury nie spotkały się ze sprzeciwem żadnej ze stron. Omówione zostały również następujące sprawy: eksport drewna, formy współpracy wszystkich organizacji w przyszłości, usystematyzowanie działań oraz ich koordynację.

Roman Malicki wskazał PIGPD jako organizację, która zawsze reprezentowała interesy branży drzewnej i może być reprezentantem wspólnych postulatów.

Na spotkaniu nie podjęto żadnych decyzji.

15.02.2024

Pismo

Do: Mikołaj Dorożała, Główny Konserwator Przyrody, Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Od: Janusz Turski, SPP, Jędrzej Kasprzak, SPPDwP, Longin Graczkowski, SPT, Piotr Poziomski, PIGPD, Roman Malicki, PKN EPAL, Michał Strzelecki, OIGPM, Mirosław Florkiewicz, OZPPD

Na ręce Pana Ministra zostały złożone kandydatury osób wybranych przez organizacje branży drzewnej do prac w powołanym 6 lutego br. przez Paulinę Hennig-Kłoskę, minister Klimatu i Środowiska Zespole do spraw wzmacniania ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie. Są to:

Jędrzej Kasprzak, ur. w 1971 r., ukończył Wydział Leśny Akademii Rolniczej w Poznaniu (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy). Podczas studiów odbył praktyki w USA, Kanadzie i Szwajcarii. W 2001 obronił doktorat na Wydziale Leśnym Akademii Rolniczej w Poznaniu. Od 1996 do 2002 zatrudniony w

Nadleśnictwie Łopuchówko. Odpowiedzialny m.in. za ochronę przyrody. Autor pierwszego Programu Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Łopuchówko. Od 2002 jest zatrudniony w SWISS KRONO sp. z o.o. Od 2010 roku odpowiedzialny za zakup surowca drzewnego i ochronę środowiska. Od 2014 w zarządzie Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych w Polsce. W 2020 roku wybrany prezydentem Stowarzyszenia. W latach 2018-2022 uczestnik grupy SDG opracowującej nowy krajowy standard FSC.

Bogdan Czemko, ur. w 1954 r. technolog drewna, ukończył Wydział Technologii Drewna na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu (dawniej Akademia Rolnicza). Pracował w Barlineckim Przedsiębiorstwie Przemysłu Drzewnego w Barlinku, następnie w Ośrodku Badawczo Rozwojowym Przemysłu Drzewnego ORED w Poznaniu. Założył firmę zajmującą się automatyzacją linii produkcyjnych w zakładach przemysłu drzewnego. Od chwili powstania Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego w 1993 r. w której założeniu czynnie uczestniczył, objął stanowisko Dyrektora Biura Izby, na którym pracował do chwili przejścia na emeryturę w 2019 r., obecnie okazjonalnie zajmuje się ekspertyzami i doradztwem dla podmiotów związanych z branżą drzewną.

Podkreślono, że przedstawione osoby mają jednogłośnie akceptację środowiska i pełen mandat do reprezentowania organizacji branżowych podczas prac ww. zespołu. Zaapelowano, aby te osoby były włączone do prac zespołu w charakterze stałym. Jedyne taka formuła jest gwarantem wypracowania reprezentatywnych i nie podważanych rekomendacji dla Ministra Klimatu i Środowiska, jak również gwarancją wiarygodnego odbioru społecznego.

Od pokoleń przemysł drzewny stanowił integralną część polskich lasów, będąc silnym i rozwijającym się filarem gospodarki, a co najważniejsze – dostarczając niezbędnych do życia ekologicznych produktów, które są tak ważne dla człowieka XXI w. W tym przełomowym momencie trudno sobie wyobrazić, aby prace nad przyszłością polskich lasów odbywały się bez głosu i udziału branży w uczciwym dialogu z pozostałymi interesariuszami.

Przypomniano także, że w komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Nowa strategia leśna UE 2030” z roku 2021, zaleca się, aby państwa członkowskie ustanowiły szerokie platformy dialogu wielostronnego umożliwiające dyskusję i informowanie Komisji o sytuacji w europejskiej, krajowej i lokalnej polityce leśnej. Większe grupy branżowe mają być reprezentowane we wszystkich przestrzeniach, co zachęci do szerokiej dyskusji.

16.02.2024

Pismo

Do: Witold Koss, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

Od: Janusz Turski, SPP, Jędrzej Kasprzak, SPPDwP, Longin Graczkowski, SPT, Piotr Poziomski, PIGPD, Roman Malicki, PKN EPAL, Michał Strzelecki, OIGPM, Mirosław Florkiewicz, OZPPD

W piśmie przedstawiono głębokie **zaniepokojenie ogłoszonym 12 lutego harmonogramem sprzedaży drewna na II okres 2024 r.** Wyrażono także rozczarowanie tym, że w przedstawionym harmonogramie nie został uwzględniony postulat przedstawicieli branży, dotyczący likwidacji możliwości składania 100% ofert wynikających z historii zakupów, który został przedstawiony na spotkaniu z DGLP 6 lutego br.

Jest to jeden z kluczowych postulatów dla przyszłości podmiotów przemysłu drzewnego. Likwidacja możliwości składania 100% ofert wynikających z historii zakupów jest niezwykle istotna dla branży. Błędnym jest założenie, że wprowadzenie w sposób sztuczny dysproporcji podaży, a popytem surowca w toku procedowania PLD, wpłynie pozytywnie na poprawę konkurencyjności przedsiębiorstw branży drzewnej. U podstaw tej błędnej tezy leży brak wolnego i konkurencyjnego rynku po stronie zaopatrzenia przez te firmy w surowiec drzewny. Należy pamiętać, że firma kupująca jedyny swój surowiec do produkcji, na jedynej i nie mogącej się powtórzyć „aukcji” PLD, nie działa w oparciu o klasyczne zasady gospodarki wolnorynkowej. Z braku alternatyw, kieruje się jedynie przetrwaniem do następnego cyklu poprawy koniunktury. Takie funkcjonowanie pozwoli jedynie na „podtrzymanie życia”, a nie na rozwój.

Jedynym skutecznym sposobem na usystematyzowaną transformację jest porzucenie najprostszych rozwiązań, na rzecz stworzenia strategii rozwoju branży, w oparciu o system sprzedaży drewna skupiony na premiowaniu podmiotów inwestujących w rozwój i jakość oferowanych wyrobów. Jest to szansa na wykorzystanie ogromnego potencjału drzemiącego w istniejących firmach z wieloletnią, często pokoleniową tradycją. Egzekwowanie rozwoju poprzez narzucanie metod cenotwórczych ma znamiona czasów słusznie minionych. Rządy państw wysokorozwiniętych stawiają z powodzeniem na stymulowanie i wspieranie w oparciu o dalekosiężne strategie, a wszystko to w oparciu o szeroko rozumiany dialog. Dialog, którego bardzo obiecująca forma została zapoczątkowana podczas spotkania 6 lutego br. Niestety, propozycje branży nie doczekały się jakiegokolwiek odpowiedzi.

Ogłoszenie harmonogramu sprzedaży drewna wraz z zachowaniem możliwości zakupu 100% mas wobec 70% wystawionego surowca przedsiębiorcy z branży drzewnej w większości odebrali jako zawód i sygnał o kontynuacji niechlubnej praktyki jednostronnego dialogu LP z przemysłem. W piśmie wyrażono nadzieję, że była to jedynie konsekwencja trudnej sytuacji, którą zastał nowy Dyrektor Generalny w Lasach Państwowych po niedawnym objęciu funkcji. Dlatego poza propozycją współpracy, branża prosiła o proste i bezpieczne dla obu stron korekty zasad, które zostały przedłożone Dyrektorowi podczas ww. spotkania.

W związku z powyższym, wystosowano apel o to, aby Lasy Państwowe zrewidowały harmonogram sprzedaży drewna na II okres 2024 r. i uwzględniły postulat przedstawicieli branży dotyczący likwidacji możliwości składania 100% ofert wynikających z historii zakupów. Zwrócono się także z pilną prośbą o znaczące obniżenie cen wyjściowych surowca z uwagi na dramatyczną sytuację przemysłu drzewnego.

Pismo otrzymali do wiadomości:

Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Rozwoju i Technologii

16.02.2024

Pismo nr St.P/8/2024

Do: Witold Koss, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

W związku ze zbliżającymi się przetargami w „Portalu Leśno-Drzewnym” i na „e-drewno systemowe” oraz faktem, że większość RDLP nie posiada certyfikatu FSC, w imieniu całej branży płyt drewnopochodnych zwrócono się z **prośbą o informację, w których RDLP można spodziewać się w najbliższym czasie powrotu do certyfikacji FSC.**

Informacja ta jest niezbędna do tego, aby producenci płyt i sklejek w Polsce mogli precyzyjnie zaplanować zakupy w tych dyrekcjach, które będą posiadały certyfikat FSC. Jest to istotne, ponieważ w wielu przypadkach certyfikat jest bezwzględnie wymagany przez klientów. I pomimo tego, że poszczególne RDLP nie będą posiadały jeszcze ważnego certyfikatu w chwili składania ofert, ale wiedza o powrocie konkretnych dyrekcji do certyfikacji pozwoli firmom drzewnym zaplanować zakupy i odbiory surowca, już z certyfikatem FSC, w lipcu i sierpniu 2024 r.

Pismo otrzymali do wiadomości:

RDLP: Szczecinek, Gdańsk, Toruń, Piła, Szczecin, Poznań, Zielona Góra, Katowice, Kraków, Krosno, Lublin, Łódź, Olsztyn, Wrocław, Warszawa, Radom, Białystok

21.02.2024

Posiedzenia Zespołu do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie

Posiedzenie Zespołu miało miejsce w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, a przewodniczył mu Mikołaj Dorożala, Główny Konserwator Przyrody, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska.

W posiedzeniu Zespołu udział wzięli:

I. Członkowie Zespołu:

Mikołaj Dorożala, Jerzy Fijas, Adam Wasiak, Radomir Dyjak, Adam Bohdan (on-line), Przemysław Gumułka (on-line), Piotr Klub (on-line), Krzysztof Świerkosz (on-line),

II. Pozostali uczestnicy posiedzenia:

Krzysztof Adamowicz (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu), Jolanta Błasiak (Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych), Bogdan Czemko (Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego), Monika Dzikowska (środowisko naukowe), Tadeusz Ignaciuk (Stowarzyszenie Przedsiębiorstw Leśnych), Marta Jagusztyn (Fundacja Lasy i Obywatele), Aleksander Jakubowski (Ministerstwo Klimatu i Środowiska), Rafał Jajor (Polski Związek Pracodawców Leśnych), Jędrzej Kasprzak (Stowarzyszenie Producentów Płyt Drewnopochodnych w Polsce), Piotr Kowalczyk (Ministerstwo Klimatu i Środowiska), Robert Motała (środowisko naukowe), Eligiusz Stachniak (Ministerstwo Klimatu i Środowiska).

Przewodniczący wyjaśnił, że **aktualne prace Zespołu dotyczą omówienia założeń objęcia 20% lasów wzmocnioną ochroną.** Skład Zespołu zostanie rozszerzony o przedstawicieli zainteresowanych podmiotów (interesariuszy). Przewodniczący poinformował także, że posiedzenie nie jest transmitowane ani rejestrowane, a osoby zaproszone mogą konsultować materiały rozpatrywane podczas spotkania z organizacjami, których są przedstawicielami. Protokół z posiedzenia Zespołu zostanie podany do publicznej wiadomości. Komunikacja wyników prac Zespołu jest możliwa.

Uczestnicy spotkania zapoznali się z zaprezentowanym przez Radomira Dyjaka projektem „Horyzontalnych założeń dotyczących procesu wzmocnienia ochrony lasów o szczególnych walorach przyrodniczych i społecznych”.

Ministerstwo zakłada co najmniej cztery spotkania Ogólnopolskiej Narady o Lasach, które wypracują kompleksową reformę modelu leśnictwa. Pierwsze spotkanie dotyczyć będzie wdrażania koncepcji wzmocnienia ochrony lasów o szczególnych walorach przyrodniczych i społecznych. Prezentowany projekt „Horyzontalnych założeń dotyczących procesu wzmocnienia ochrony lasów o szczególnych walorach przyrodniczych i społecznych” określa kluczowe założenia tego procesu. Projekt zostanie rozesłany do uczestników spotkania celem szczegółowej analizy i przesłania uwag. Punktem wyjścia zmian w ochronie lasów są oczekiwania społeczne co do zmiany priorytetów funkcji lasu na części obszarów leśnych, z funkcji produkcyjnej na funkcję społeczną i przyrodniczą, jako funkcją dominującą. Nowy model powinien zawierać rozwiązania akceptowalne przez wszystkie strony. Do rozstrzygnięcia pozostaje kwestia, które grupy powinny zostać włączone w proces uzgodnień (Radomir Dyjak).

Uczestnicy spotkania zwrócili uwagę na potrzebę włączenia w proces uzgodnień właścicieli lasów prywatnych (Adam Wasiak, Jerzy Fijas, Tadeusz Ignaciuk, Rafał Jajor), przedstawicieli samorządów (Mikołaj Dorożała, Marta Jagusztyn), GDOŚ (Adam Wasiak) oraz przedstawiciela Ministerstwa Rozwoju i Technologii (Bogdan Czemko).

Następny omawiany punkt projektu „Horyzontalnych założeń ...” dotyczył problematyki społeczności lokalnych, funkcjonowania PGL LP w nowym modelu, transformacji sektora usług leśnych i sektora drzewnego, skutkach transformacji oraz identyfikacji związanych z tym ryzyk i działań ostonowych.

Uczestnicy spotkania wymienili poglądy na temat podejścia do funkcjonowania zakładów usług leśnych po zmianach. Przedstawiciele przedsiębiorców usług leśnych (Rafał Jajor, Tadeusz Ignaciuk) poinformowali o obecnym modelu funkcjonowania ZULi tj. udziale prac hodowlanych i pielęgnacyjnych w ogólnym wolumenie prac, przeciętnej liczby zatrudnianych pracowników, średniej wielkości parku maszynowego. Uczestnicy spotkania dyskutowali o tym, czy zmiany należy oceniać tylko w wymiarze negatywnych skutków, określenia ich warunków brzegowych, czy też na zmiany należy patrzeć z perspektywy koniecznej transformacji wynikającej z oczekiwań społecznych, zmian klimatycznych, strategii unijnych. Konsekwencją transformacji będzie zmiana w podejściu do zarządzania oraz zagwarantowanie działań kompensacyjnych (Marta Jagusztyn, Aleksander Jakubowski, Jędrzej Kasprzak, Jerzy Fijas, Krzysztof Adamowicz, Adam Wasiak). Przedstawiciele przedsiębiorców zaakcentowali, że kosztów ochrony lasów nie mogą ponosić tylko przedsiębiorcy (Rafał Jajor) i nie można zakładać strat w pozyskaniu drewna, które jest produktem odnawialnym (Bogdan Czemko).

Przewodniczący Zespołu poinformował, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska przesłało 20 lutego 2024 r. do Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych wyjaśnienia do wytycznych z załącznika do polecenia Ministra Klimatu i Środowiska z 8 stycznia 2024 (moratorium na pozyskanie drewna).

Uczestnicy spotkania wymienili uwagi o problemach związanych z interpretacją oraz realizacją wytycznych Ministra Klimatu i Środowiska z 8 stycznia 2024 r. w kontekście zarówno bieżącej sytuacji w nadleśnictwach, których ograniczenia dotyczą, jak i z punktu widzenia przygotowania kolejnego etapu ewentualnych wyłączeń. W szczególności zwrócono uwagę na sytuację w zakładach usług leśnych na terenie nadleśnictw objętych ograniczeniami (Tadeusz Ignaciuk), doboru kryteriów do kolejnych wyłączeń (Krzysztof Świerkosz, Robert Motuła, Jędrzej Kasprzak, Jerzy Fijas), potrzeby zmian legislacyjnych (Krzysztof Adamowicz, Jerzy Fijas, Adam Wasiak).

Przedstawiciel PGL LP (Jerzy Fijas) podkreślił, że za stan lasów Skarbu Państwa odpowiadają z prawnego punktu widzenia Lasy Państwowe, PGL LP są podmiotem samofinansującym się i wprowadzanie zmian powinno uwzględniać tę zasadę, a promocja drewna pozostaje we właściwości branży drzewnej we współpracy z resortem rozwoju.

W kolejnym punkcie spotkania przedstawiciel Ministerstwa (Radomir Dyjak) przedstawił proponowane założenia Ogólnopolskiej Narady o Lasach (termin, przebieg, uczestnicy, tematy), a następnie udzielił odpowiedzi na pytania zadane przez uczestników spotkania oraz udzielił wyjaśnień na zgłoszone wątpliwości.

Na zakończenie spotkania przedstawiciel Ministerstwa (Radomir Dyjak) poinformował, że projekt „Horyzontalnych założeń dotyczących procesu wzmocnienia ochrony lasów o szczególnych walorach przyrodniczych i społecznych” ze zmianami wypracowanymi na posiedzeniu zostanie przesłany do uczestników spotkania celem zgłoszenia uwag. Uczestnicy spotkania otrzymali również informacje, że skład Zespołu zostanie poszerzony po uwzględnieniu przedstawicieli innych kluczowych interesariuszy (lasy prywatne, samorządy, GDOŚ) przed planowanym pierwszym spotkaniem w ramach Ogólnopolskiej Narady o Lasach.

27.02.2024

Pismo

Do: Mikołaj Dorożała, Główny Konserwator Przyrody, Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Od: Bogdan Czemko, Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego, Polski Komitet Narodowy EPAL, Stowarzyszenie Przemysłu Tartaczego

W odpowiedzi na przesłany pocztą elektroniczną protokół z posiedzenia Zespołu do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie, które miało miejsce 21 lutego 2024 r. w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, autor pisma **wyraził rozczarowanie wysokim stopniem uogólnień i skrótową formą ww. dokumentu**, który pomija szereg głosów i wątków w dyskusji, istotnych z punktu widzenia branży.

W toku dyskusji autor zaprotestował przeciw usankcjonowaniu z góry ograniczeń w pozyskaniu drewna i akceptacji negatywnych skutków jakie to wywoła, bo nikt dotąd nie dokonał żadnych ocen i wyliczeń, jakie faktyczne zmniejszenie ilości drewna może wynikać z ograniczeń nałożonych na gospodarkę leśną, ani jak to wyrównać. Możliwości takie istnieją i jest to np. intensywniejsza eksploatacja lasów typowo gospodarczych, zmniejszenie wieku rębności niektórych drzewostanów itd. Zostało podkreślone, że przemysł nie może akceptować z góry strat bez koncepcji ich wyrównania, a ponadto zmniejszenie dostępności na rynku drewna niesie również negatywne skutki środowiskowe, bo jest to szeroko stosowany surowiec odnawialny, kumulujący a nie emitujący CO₂, w przeciwieństwie do innych materiałów, które muszą go zastąpić. Podczas spotkania Jędrzej Kasprzak (SPPDwP) również podkreślił konieczność działań kompensacyjnych, a Rafał Jajor (SPL) stwierdził, że działania MKiŚ nie mogą odbywać się kosztem przemysłu drzewnego i ZUI-i, bo ich pracownicy to też członkowie społeczności lokalnych które omawiane zmiany mają teoretycznie chronić.

Została też podniesiona przez autora sprawa obecnych utrudnień z dostępem do zakupu drewna z nadleśnictw objętych obowiązującym moratorium, zwłaszcza drewna dębowego (np. w RDLP Wrocław). Autor stwierdził, że należy się z tych rozwiązań, źle zaplanowanych, po prostu wycofać i wrócić do nich po analizie skutków i możliwości ich kompensacji. Odpowiedzią Mikołaja Dorożały było zapewnienie, iż Ministerstwo planuje w tej sprawie podjąć kroki, aby poprawić sytuację na poziomie konkretnych nadleśnictw.

Jędrzej Kasprzak (SPPDwP) także wspominał, że wyłączenia z użytkowania drzewostanów w północno-wschodniej Polsce spowodują poważne ograniczenie podaży drewna liściastego, w tym drewna sklejkowego, co w konsekwencji może mieć bardzo negatywny wpływ na funkcjonowanie zlokalizowanych na tym obszarze firm sklejkowych i innych przedsiębiorstw drzewnych przerabiających drewno liściaste. Istnieje zatem pilna potrzeba doprecyzowania tej kwestii, ponieważ utrata zaopatrzenia w surowiec nawet na kilka miesięcy spowoduje utratę klientów i w efekcie nieodwracalne straty dla firm.

Ponadto Jędrzej Kasprzak wspominał, że działania skutkujące ograniczeniem pozyskania powinny odbywać się po dokładnym rozpoznaniu zarówno przyrodniczym, jak i gospodarczym oraz społecznym. Nie mogą być to działania prowadzone w sposób szybki i nieprzygotowany.

Wart odnotowania był także głos Roberta Motały (Stora Enso), który proponował, aby luki w pozyskaniu uzupełnić przez zmiany w zasadach planowania urzędzeniowego oraz żeby przedstawiciele MKiŚ zadeklarowali, iż sprawa zabezpieczenia sektora drzewnego będzie głównym tematem następnego posiedzenia Zespołu.

Na spotkaniu zostały jeszcze podniesione dwie istotne sprawy. Pierwsza to wniosek, aby Ministerstwo Klimatu i Środowiska lub Rządowe Biuro Legislacyjne wzięło na siebie wszystkie niezbędne oceny i analizy prawne dotyczące rozwiązań, które będą wypracowane, czy to na poziomie zmian ustaw, czy rozporządzeń, czy też zarządzeń DGLP. Poparł to Adam Wasiak (PGL LP) i zostało to zaakceptowane. Druga sprawa to konieczność formalnego usankcjonowania obecności na posiedzeniach Zespołu osób, które nie są ujęte w zarządzeniu o jego powołaniu. Przedstawiciele MKiŚ zapewnili, że wszyscy zostaną pełnoprawnymi członkami Zespołu, który ma równocześnie być powiększony o przedstawicieli grup lokalnych społeczności. Do chwili ich wyboru poproszono, aby zaakceptować nieformalny status „stałych gości” na posiedzeniach Zespołu.

Wszystkie powyższe wystąpienia zostały w Protokole potraktowane więcej niż zdawkowo, co być może wiąże się z faktem, iż posiedzenie Zespołu nie było w żaden sposób rejestrowane, a więc trudno było odtworzyć szczegółowo jego przebieg. W związku z tym zwrócono się do Ministra z dwoma wnioskami:

- 1) o uwzględnienie wyżej wyartykułowanego stanowiska i uwag w dalszych pracach Ministerstwa, dotyczących planowanego zwiększenia ochrony lasów cennych przyrodniczo.
- 2) o spowodowanie, aby kolejne spotkania Zespołu były w całości rejestrowane, a ich zapis był dostępny dla uczestników do użytku własnego. Pomoże to w wypracowaniu rzetelnych i wyważonych decyzji związanych z planowanymi zmianami w gospodarce leśnej.

27.02.2024

Spotkanie przedstawicieli Ministerstwa Rozwoju i Technologii z przedstawicielami Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego

W spotkaniu przedstawiciele MRiT z przedstawicielami PIPC i firm członkowskich PIPC dotyczącego kluczowych regulacji mających wpływ na branżę chemiczną uczestniczył Tomasz Zowade, wiceprezydent SPPDwP. Podczas spotkania kontynuowano dyskusję na temat nieuzasadnionego ograniczenia stosowania melaminy. Prace są kontynuowane również w ramach EPF, gdzie przedstawiciele branży intensywnie działają w ramach ogłoszonych przez ECHA konsultacji dotyczących reklasyfikacji melaminy oraz przez EU podstępowania antydumpingowego dotyczącego melaminy z Chin.

08.03.2024

Pismo nr St.P/9/2024

Do: Witold Koss, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

W nawiązaniu do informacji dotyczących Rozporządzenia UE przeciwko wylesianiu i degradacji lasów (EUDR), które weszło w życie 29 czerwca 2023, przedstawionych na spotkaniu z Dyrektorem Marcinem Polakiem, z przedstawicielami Koalicji na Rzecz Polskiego Drewna, które odbyło się 7 marca br. wystosowano **prośbę o utworzenie grupy roboczej, która będzie koordynować działania Lasów Państwowych ukierunkowane na dostosowanie systemu informatycznego**, a w szczególności sposobu przekazywania danych dotyczących sprzedawanego drewna, do wymagań Rozporządzenia EUDR. Zadeklarowano jednocześnie pełną gotowość do współpracy w ww. zakresie.

08.03.2024

Pismo nr St.P/10/2024

Do: Wiceminister Waldemar Sługocki, Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Ministerstwo Rozwoju i Technologii zorganizowało 6 lutego br. spotkanie z przedstawicielami branży drzewnej, podczas którego jednym z postulatów przedstawiciele przemysłu i organizacji branżowych były regularne spotkania w ramach funkcjonującego zespołu ds. biogospodarki.

W związku z tym, w piśmie, **wystosowano apel do Ministra o organizację posiedzenia zespołu w najbliższych tygodniach.** Cykliczne posiedzenia pozwoliłyby branży drzewnej na stały kontakt z Ministerstwem oraz byłyby okazją do prowadzenia sprawnych konsultacji proponowanych działań. W ramach takich spotkań przedstawiciele branży mogliby regularnie przedstawiać obecną sytuację ekonomiczną przedsiębiorstw oraz zwracać uwagę Ministerstwa na nowe ryzyka i wyzwania, z jakimi się mierzą. Pierwsze spotkanie zespołu mogłoby zostać poświęcone kwestiom nowych zasad sprzedaży drewna. Kolejne mogłyby poruszać następujące tematy: eksportu drewna i działań zmierzających do jego ograniczenia, recyklingu drewna użytkowego, wprowadzenia zakazu spalania drewna pełnowartościowego oraz, w porozumieniu z Ministerstwem Klimatu i Środowiska, wdrażania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1115 z dn. 31 maja 2023 w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylenia rozporządzenia (EU) nr 995/2020 (tzw. EUDR) oraz wprowadzania wyłączeń określonych powierzchni lasów z produkcji.

11.03.2024

Pismo

Do: Krzysztof Hetman, Minister Rozwoju i Technologii

Od: Piotr Poziomski, prezydent PIGPD w imieniu: Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego, Polskiego Komitetu Narodowego EPAL, Stowarzyszenia Przemysłu Tartaczno, Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Przemysłu Drzewnego, Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Producentów Mebli, Stowarzyszenia Papierników Polskich, Związku Polskiej Okna i Drzwi oraz Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych

Od przeszło dwóch miesięcy **obowiązuje moratorium wprowadzone przez Paulinę Hening-Kłoskę, Minister Klimatu i Środowiska, narzucające arbitralnie istotne ograniczenia skali pozyskania drewna w lasach Skarbu Państwa będących pod zarządem PGL Lasy Państwowe.**

Już obecnie generuje to konkretne i bolesne straty po stronie przedsiębiorstw zajmujących się zarówno pozyskaniem, jak i przerobem tego drewna oraz niepokój ich pracowników zagrożonych potencjalną utratą pracy. Jak bowiem wiadomo, to tylko początek zapowiadanych, drastycznych zmian, które mają doprowadzić do objęcia pełnym lub częściowym wyłączeniem z gospodarki leśnej obszarów stanowiących ok. 20% obecnej powierzchni lasów – w odniesieniu do PGL LP stanowiłoby to blisko 1,5 mln ha. Jednak możliwych, a właściwie pewnych negatywnych skutków gospodarczych i społecznych tego posunięcia nikt dotąd nawet nie oszacował.

Jedyny punkt odniesienia tworzy więc ekspertyza wykonana w 2021r. przez Instytut Badawczy Leśnictwa, dotycząca skutków podobnych ograniczeń, jakie mogłyby się pojawić w wyniku Strategii UE zakładającej utworzenie w każdym kraju członkowskim stref ochrony przyrody o powierzchni wynoszącej 10% powierzchni danego kraju. Ekspertyzę tę załączono do wiadomości Ministra oraz przesłano do Ministerstwa Klimatu i Środowiska wraz z pismem, które również załączono.

Wyliczenia skutków wprowadzenia ww. regulacji są w analizie dokładnie wskazane, a są one negatywne i bardzo poważne. Podkreślono, że można z tych analiz wyliczyć, i to w najmniej szkodliwym wariantcie, iż każdy 1 mln m³ niepozyskanego drewna powoduje spadek przychodów Lasów Państwowych średnio o 320 mln zł (wg cen z 2023 r.), a dalszą konsekwencją jest spadek przychodów przemysłów bazujących na drewnie łącznie aż o ok. 3,8 mld zł. Jeżeli do tego doda się informację, iż skutki środowiskowe i klimatyczne także nie są pozytywne, a ponadto realna jest groźba utraty sporej liczby miejsc pracy w rejonach uzależnionych od zatrudnienia w lesie i przemyśle drzewnym, to nie ma wątpliwości, iż projekt wyłączenia z gospodarki leśnej 20% lasów wymaga natychmiastowej analizy skutków tego posunięcia i oceny możliwości zniwelowania jego szkodliwych efektów, które pojawią się po stronie przemysłu leśnego i drzewnego. Wraz z wyłączeniem z użytkowania obszarów leśnych o szczególnych walorach przyrodniczych i społecznych powinny zostać podjęte działania kompensujące skutki ograniczenia podaży drewna.

Zaznaczono, że nie jest negowana konieczność zwiększenia skali ochrony przyrody, zwłaszcza w miejscach cennych, lecz dokonane musi to być w sposób odpowiedzialny i z zastosowaniem wszelkich możliwych działań osłonowych, o których dotąd nikt nawet nie wspomniał.

Zwrócono się więc w piśmie o wykonanie koniecznych ocen i analiz wyprzedzających obejmowanie ochroną terenów leśnych o szczególnych walorach przyrodniczych i w konsekwencji ograniczenia dostępności drewna na potrzeby przemysłowe.

Załączniki:

1. Pismo z dn. 11.03.2024r. adresowane do Mikołaja Dorożały – Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska
2. Ekspertyza wykonana w Instytucie Badawczym Leśnictwa, Zleceniodawca: Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Nr tematu: 620404, Nr umowy: EZ.271.2.5.2021 zawartej w dniu 08.02.2021 roku w Warszawie, Tytuł tematu: „Konsekwencje objęcia ochroną ścisłą znacznych obszarów leśnych Polski (wdrożenie jednego z celów unijnej Strategii na rzecz bioróżnorodności do 2030 roku - objęcie ścisłą ochroną 10% obszarów lądowych, w tym wszystkich pozostałych w UE lasów pierwotnych i starodrzewów), na możliwość sekwestracji węgla (netto) przez polskie lasy oraz produkcję drewna z uwzględnieniem sortymentacji”, Kierownik projektu: dr inż. Emilia Wysocka-Fijorek

11.03.2024

Pismo

Do: Mikołaj Dorożała, Główny Konserwator Przyrody, Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Od: Piotr Poziomski, prezydent PIGPD w imieniu: Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego, Polskiego Komitetu Narodowego EPAL, Stowarzyszenia Przemysłu Tartaczno, Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Przemysłu Drzewnego, Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Producentów Mebli, Stowarzyszenia Papierników Polskich, Związku Polskiej Okna i Drzwi oraz Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych

W piśmie przypomniano, że **całe środowisko związane z przemysłem drzewnym stoi na niezmiennym stanowisku, iż przed podjęciem jakichkolwiek decyzji ograniczających gospodarczą eksploatację polskich lasów, a tym samym prowadzących do ograniczenia pozyskania drewna, konieczna jest ocena ich przynajmniej teoretycznych skutków.** O ile wiadomo, praca taka dotąd nie została podjęta. Jednak należy zauważyć, iż w 2021r., na zlecenie Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Instytut Badawczy Leśnictwa wspólnie z Biurem Urządzania Lasów i Geodezji Leśnej wykonał ekspertyzę pod tytułem:

„Konsekwencje objęcia ochroną ścisłą znacznych obszarów leśnych Polski (wdrożenie jednego z celów unijnej Strategii na rzecz bioróżnorodności do 2030 roku – objęcie ścisłą ochroną 10% obszarów łądowych, w tym wszystkich pozostałych w UE lasów pierwotnych i starodrzewów), na możliwość sekwestracji węgla (netto) przez polskie lasy oraz produkcję drewna z uwzględnieniem sortymentacji”.

Mimo, iż odnosi się ona do innej skali i charakteru wyłączeń obszarów leśnych z normalnego użytkowania niż planowane obecnie, to jednak daje rzetelnie udokumentowany obraz gospodarczych efektów podobnych działań, choć ograniczają się one tylko do strat samych Lasów Państwowych. Ponadto można z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, iż zakładane teraz 20% chronionych powierzchni leśnych może w znacznej części, o ile nie w całości, pokrywać się z obszarami ujętymi w ww. ekspertyzie. Zakłada ona, iż gdyby ściśle dostosować się do unijnej Strategii, to po uwzględnieniu obszarów już objętych ochroną, dalszą ścisłą ochroną objęte byłoby aż 2,7 mln ha lasów z 7,0 mln ha pod zarządem Lasów Państwowych (38%). Branża nie podejmuje dyskusji co do celowości objęcia ścisłą ochroną tak wielu lasów, lecz wykazuje zainteresowanie wyliczeniami skutków trzech scenariuszy tej ochrony, przy czym najbardziej godne uwagi wydają się scenariusze nr 2 i 3 jako najbardziej korespondujące z obecną narracją:

- scenariusz 1: wyłączenie z wielofunkcyjnej gospodarki leśnej drzewostanów starszych klas wieku poczynając od drzewostanów najstarszych; należałoby wówczas wyłączyć z wielofunkcyjnej gospodarki leśnej wszystkie drzewostany w wieku powyżej 80 lat oraz blisko połowę powierzchni drzewostanów IVb podklasy wieku;
- scenariusz 2: wyłączenie z wielofunkcyjnej gospodarki leśnej najcenniejszych przyrodniczo kompleksów leśnych – łącznie 171 nadleśnictw;
- scenariusz 3: wyłączenie z wielofunkcyjnej gospodarki leśnej najcenniejszych przyrodniczo kompleksów leśnych i drzewostanów najstarszych klas wieku – łącznie 108 nadleśnictw oraz VII, VI, Vb i części Va klas wieku.

Wariant bazowy, wykorzystany do celów ekspertyzy, zakłada prowadzenie gospodarki leśnej wg obecnych zasad.

Wnioski sformułowane w wyniku ww. opracowania są bardzo niepokojące. Otóż, mimo iż „objęcie znacznych obszarów lasów ochroną ścisłą (2,7 mln ha) spowoduje zwiększenie zasobów drzewnych w stosunku do wariantu bazowego o około 25% („2”) – 38% („1”) oraz znaczny wzrost średniego wieku drzewostanów (w wariantcie „1” – 88 lat)”, to pozyskanie drewna zmniejszy się dramatycznie. A konkretnie „Prognozowane jest pozyskiwanie od 38% („1”) do 62% („2”) prognozowanej miąższości drewna wariantu bazowego („0”). Spowoduje to, iż osiągnięte przychody przez LP z tytułu sprzedaży drewna będą stanowiły od niespełna 34% („1”) do 62% („2”) przychodów możliwych do uzyskania przy realizacji założeń dotychczas prowadzonej zrównoważonej gospodarki leśnej („0”).

Przykładowo, tylko podczas pierwszego dziesięciolecia obowiązywania ograniczeń, w zależności od scenariusza, zmniejszenie pozyskania drewna sumarycznie wyniosłoby od 143,9 mln m³ do 236,9 mln m³ (czyli średnio co roku od ok. 14 do ok. 24 mln m³), a zsumowany spadek przychodów LP wyniosłby (wg cen z 2020 r.) od 25,7 do 46,9 mld zł (tab. 21 i 22 ekspertyzy). W cenach z roku 2023, zgodnie z „Informacją o realizacji sprzedaży drewna w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe w latach 2019-2023”, takie zmniejszenie pozyskania generowałoby spadek przychodów LP od 41,5 do 75,8 mld zł.

Co więcej, udowodniono, iż zwiększenie powierzchni lasów objętych ochroną ścisłą nie daje pożądanego efektu ekologicznego w zakresie wiązania i akumulacji CO₂. Mianowicie, „w związku z tym, iż węgiel związany w pozyskanym drewnie nie jest uwalniany natychmiast po pozyskaniu drewna przyjęto, iż średnio węgiel w drewnie przechowywany będzie przez dziesięć lat. W oparciu o to założenie postanowiono zsumować zmianę ilości związanego węgla w lasach w kolejnych okresach prognozy

z ilością węgla zakumulowanego w pozyskanym drewnie w odniesieniu do poszczególnych scenariuszy (Tabela 28, Rysunek 19). Rozpatrując gospodarkę leśną prowadzoną przez PGL LP jako całość oraz scenariusze alternatywne, w kontekście ilości wiążanego węgla, najkorzystniejszy wydaje się być dotychczasowy scenariusz prowadzenia gospodarki leśnej. Ilość wiążanego węgla w biomase nadziemnej w połączeniu z ilością węgla wiążanego w pozyskanym drewnie największa jest w scenariuszu „0”, czyli przy prowadzeniu gospodarki leśnej wg obecnych zasad.

Szczegółowe dowody na powyższe stwierdzenia i wiele innych ważnych wątków można znaleźć w omawianym materiale, zbyt obszernym aby go szczegółowo omawiać w piśmie. Już jednak powyższe informacje dają wyobrażenie skali skutków wprowadzenia ograniczeń pozyskania drewna w polskich lasach i to mimo, iż są one niepełne. Ograniczają się bowiem tylko do konsekwencji ponoszonych przez Lasy Państwowe. Aby możliwe było pełniejsze ocenienie wszystkich konsekwencji konieczne jest uwzględnienie zarówno zmniejszenia dostępności produktów z pozyskanego drewna wynikającego z mniejszej dostępności samego drewna i utraty części możliwości prowadzenia działalności oraz przychodów przez przedsiębiorstwa zajmujące się drewnem w całym łańcuchu przetwórczym – od pozyskania do wyrobów finalnych. Jeśli uwzględnimy, że 1 zł wydany na zakup surowca drzewnego generuje aż 12 zł wartości produktów z drewna, to łatwo można wyliczyć, że już najmniejszy prognozowany w ekspertyzie roczny spadek przychodów LP (tj. ok. 2,6 mld zł) generuje gigantyczny spadek wartości produkcji wyrobów z drewna, wynoszący rocznie minimum 31,2 mld zł, a w cenach z roku 2023 mogłoby to być nawet 50 mld zł. Taka strata w kolejnych dziesięcioleciach będzie pomnażana. W piśmie podkreślono, iż w całym rachunku efektów ekologicznych i zmian środowiskowych należałoby uwzględnić ślad węglowy generowany przez konieczne do zastąpienia brakującego drewna substytutu – beton, stal, tworzywa sztuczne.

Podsumowując stwierdzono, iż omówiona ekspertyza wykazuje bez żadnych wątpliwości, że wprowadzenie jakichkolwiek rozwiązań ochrony obszarów leśnych, nawet najbardziej uzasadnionych względami przyrodniczymi, lecz ograniczających pozyskanie drewna, niesie ze sobą niezwykle poważne konsekwencje gospodarcze, które należy równie poważnie potraktować. Natomiast w zakresie efektów środowiskowych, działanie takie może być w niektórych przypadkach wręcz przeciwnie skuteczne.

Biorąc pod uwagę obecne tempo prac nad wdrożeniem zwiększonej ochrony 20% powierzchni lasów Polski, którego przejawem jest już obowiązujące moratorium na pozyskanie drewna wprowadzone przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, zwrócono się z wnioskiem do Ministra o pilne zlecenie ekspertyzy, częściowo analogicznej do wyżej omówionej, która zawierać będzie:

1. Oszacowanie skali prognozowanego ograniczenia pozyskania drewna (zapewne w kilku wariantach) i jego skutków gospodarczych oraz ekonomicznych, w tym dotyczących finansowania gospodarki leśnej oraz prawdopodobnych strat przychodów po stronie przemysłu przetwórczego i zakładów usług leśnych;
2. Opracowanie pakietu możliwych do podjęcia działań ochronnych, obejmującego co najmniej ocenę możliwości zwiększenia pozyskania drewna na obszarach leśnych nieobjętych zwiększoną ochroną i możliwości ograniczenia stopnia ochrony pozostałych obszarów do niezbędnego minimum, wraz z oszacowaniem efektów takich rozwiązań;
3. Opracowanie rozwiązań pomagających w minimalizacji wywozu z kraju nieprzetworzonego drewna oraz w ustabilizowaniu warunków jego zakupu i efektywności przerobu na miejscu;
4. Opracowanie koncepcji neutralizacji możliwych negatywnych skutków społecznych, w tym niezbędnej restrukturyzacji części zakładów przetwórczych.

Wyrażono pogląd, iż bez dokonania ww. ocen, podjęcie decyzji prowadzących do ograniczenia podaży drewna w Polsce obarczone byłoby nieakceptowalnym ryzykiem bardzo poważnych strat gospodarczych i niepokoju społecznego.

Załącznik:

Ekspertyza wykonana w Instytucie Badawczym Leśnictwa, Zleceniodawca: Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Nr tematu: 620404, Nr umowy: EZ.271.2.5.2021 zawartej w dniu 08.02.2021 roku w Warszawie, Tytuł tematu: „Konsekwencje objęcia ochroną ścisłą znacznych obszarów leśnych Polski (wdrożenie jednego z celów unijnej Strategii na rzecz bioróżnorodności do 2030 roku - objęcie ścisłą ochroną 10% obszarów lądowych, w tym wszystkich pozostałych w UE lasów pierwotnych i starodrzewów), na możliwość sekwestracji węgla (netto) przez polskie lasy oraz produkcję drewna z uwzględnieniem sortymentacji”, Kierownik projektu: dr inż. Emilia Wysocka-Fijorek

Pismo otrzymali do wiadomości:

Krzysztof Hetman, Minister Rozwoju i Technologii, Andrzej Domański, Minister Finansów, Wiceminister Waldemar Sługocki, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Urszula Paślawska, Poseł na Sejm RP, Przewodnicząca Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Witold Koss, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, Adam Abramowicz, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, Tadeusz Ignaciuk, Stowarzyszenie Przedsiębiorstw Leśnych, Rafał Jajor, Polski Związek Pracodawców Leśnych

---

11.03.2024

Pismo

Do: Wiceminister Waldemar Sługocki, Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Od: Piotr Poziomski, prezydent PIGPD w imieniu: Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego, Polskiego Komitetu Narodowego EPAL, Stowarzyszenia Przemysłu Tartaczno, Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Przemysłu Drzewnego, Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Producentów Mebli, Stowarzyszenia Papierników Polskich, Związku Polskiej Okna i Drzwi oraz Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych

Od ponad dwóch miesięcy obowiązuje moratorium wprowadzone przez Paulinę Hening-Kłoskę, minister Klimatu i Środowiska, narzucające arbitralnie istotne ograniczenia skali pozyskania drewna w lasach Skarbu Państwa będących pod zarządem PGL Lasy Państwowe. W niedawno udzielonym przez nią wywiadzie dla Telewizji Polsat, bagatelizowała jego skutki, jako dotyczące ograniczeń w gospodarce leśnej tylko na powierzchni stanowiącej 1,3% powierzchni tych lasów, a więc jej zdaniem marginalnych.

W związku z powyższym zostały przekazane Ministrowi następujące informacje:

- Powierzchnia lasów wyłączonych z normalnej eksploatacji to może istotnie 1,3% z powierzchni 7,3 mln ha w zarządzie PGL LP, lecz prawie 2 razy więcej (ok. 2,4%) lasów eksploatowanych gospodarczo, po wyłączeniu obszarów chronionych, drzewostanów zbyt młodych itp.
- Ilość drewna które nie zostanie pozyskane i wypadnie z rynku w wyniku ww. moratorium sięgnie, wg informacji przekazywanych przez Lasy Państwowe, zapewne ok. 550 tys. m³. Wartość rynkowa tego drewna, wg średniej ceny uzyskanej przez LP w 2023 r., wynoszącej 320 zł/m³, to 176 mln zł.
- Strata przychodów przemysłu drzewnego w całym łańcuchu przetwórczym, poniesiona w wyniku nieprzerobienia takiej ilości surowca drzewnego może przekroczyć 2 mld zł.
- Z pewnością nie są to skutki i straty, które można bagatelizować. Istotne są także trudne do oszacowania skutki społeczne w postaci utraty miejsc pracy, a nawet całych firm, których baza zakupowa lub strefa usług leśnych znajdują się w obrębie ww. memorandum. Co gorsze, nikt dotąd nie zaproponował, ani zapewne nawet nie rozważył, możliwości uzupełnienia tych braków drewna, np. zwiększoną okresowo eksploatacją w sąsiednich nadleśnictwach lub rozwiązaniami ograniczającymi wywóz z kraju drewna okrągłego.

- Przedstawiono stanowisko, że to właśnie Ministerstwo Rozwoju i Technologii, jako odpowiedzialne za stan polskiej gospodarki, powinno wystąpić jako orędownik istotnych interesów reprezentowanych przez branżę gałęzi gospodarki.
- Dalsze ograniczenia eksploatacji lasów nie powinny być podejmowane bez uprzedniej analizy ich skutków i opracowania pakietów działań osłonowych. O wykonanie takiej ekspertyzy branża wystąpiła do Mikołaja Dorożały, Podsekretarza Stanu w MKiŚ.

Wystosowano prośbę o wsparcie Ministra tej inicjatywy i pomoc w zatrzymaniu wszelkich wyprzedzających ją działań rządu, skutkujących ograniczeniem dostępu przemysłu drzewnego do swego jedyne surowca i jego źródeł.

Załączniki:

1. Pismo z dn. 11.03.2024r. adresowane do Mikołaja Dorożały – Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska
2. Ekspertyza wykonana w Instytucie Badawczym Leśnictwa, Zleceniodawca: Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Nr tematu: 620404, Nr umowy: EZ.271.2.5.2021 zawartej w dniu 08.02.2021 roku w Warszawie, Tytuł tematu: „Konsekwencje objęcia ochroną ścisłą znacznych obszarów leśnych Polski (wdrożenie jednego z celów unijnej Strategii na rzecz bioróżnorodności do 2030 roku - objęcie ścisłą ochroną 10% obszarów lądowych, w tym wszystkich pozostałych w UE lasów pierwotnych i starodrzewów), na możliwość sekwestracji węgla (netto) przez polskie lasy oraz produkcję drewna z uwzględnieniem sortymentacji”, Kierownik projektu: dr inż. Emilia Wysocka-Fijorek.

12.03.2024

List poparcia dot. podniesienia punktacji czasopisma „Drewno. Prace naukowe. Doniesienia. Komunikaty” w „Wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych” Ministerstwa Nauki

W liście wyrażono **poparcie Stowarzyszenia dla wysiłków Komitetu Redakcyjnego czasopisma „Drewno. Prace naukowe. Doniesienia. Komunikaty” na rzecz podniesienia punktacji w publikowanym przez Ministerstwo Nauki „Wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych”.**

Czasopismo to od lat pozostaje wiodącym wydawnictwem przedstawiającym artykuły naukowe, ważne dla rozwoju sektora leśno-drzewnego i technologii drewna w Polsce, zapewniając płaszczyznę do publikowania prac na wysokim poziomie, z szerokim dostępem do rodzimego i międzynarodowego grona odbiorców.

Czasopismo, ukazujące się nieprzerwanie od 70 lat, stanowi doskonałą platformę do prezentacji wyników badań naukowych oraz podejmowania dyskursu naukowego w zakresie szeroko rozumianej technologii drewna oraz wybranych aspektów leśnictwa. Sektor drzewny jest od wielu lat istotnym elementem narodowej gospodarki, a zagadnienia publikowane na łamach Czasopisma oraz stosowane standardy wydawnicze potwierdzają zasadność ubiegania się o podniesienie punktacji.

Zwiększenie punktacji Czasopisma umożliwi upowszechnienie publikacji rodzimych naukowców w kraju, jak i za granicą oraz podniesienie ich prestiżu, co pozytywnie wpłynie na rozwój dyscypliny, a w konsekwencji przyczyni się do zwiększenia innowacyjności i konkurencyjności branży drzewnej w Polsce.

Zarządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 marca 2024 r. zmieniające zarządzenie w sprawie powołania Zespołu do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie

W zarządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z 6 lutego 2024 r. w sprawie **powołania Zespołu do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie** (Dz. Urz. Min. Klim. i Środ. poz. 11) zostały wprowadzone zmiany m.in. w zakresie składu osobowego Zespołu, **do którego dołączył Jędrzej Kasprzak, prezydent SPPDwP.**

Ostateczny skład Zespołu:

- 1) Przewodniczący Zespołu – Mikołaj Dorożala, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, Główny Konserwator Przyrody;
- 2) członkowie Zespołu:
  - a) Jerzy Fijas – Zastępca Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych do spraw Gospodarki Leśnej,
  - b) Adam Wasiak – Zastępca Dyrektora Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej,
  - c) dr Aleksander Jakubowski – Dyrektor Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa w Ministerstwie Klimatu i Środowiska
  - d) Radomir Dyjak – starszy administrator w Departamencie Ochrony Przyrody w Ministerstwie Klimatu i Środowiska,
  - e) Adam Bohdan – ekspert niezależny do spraw biologii, ochrony przyrody oraz partycypacji społecznej w zarządzaniu lasami,
  - f) Przemysław Gumułka – ekspert niezależny do spraw analiz statystycznych danych i systemów informacji przestrzennej,
  - g) Piotr Klub – ekspert niezależny do spraw leśnictwa i ochrony przyrody,
  - h) Paweł Pawlaczyk – ekspert niezależny do spraw ochrony przyrody, leśnictwa, prawa i strategii unijnych,
  - i) Sylwia Szczutkowska – ekspertka niezależna do spraw ochrony przyrody, biologii i geologii,
  - j) dr hab. Krzysztof Świerkosz – ekspert niezależny do spraw ochrony przyrody oraz geobotaniki,
  - k) prof. dr hab. inż. Krzysztof Adamowicz – ekspert niezależny do spraw ekonomiki leśnictwa,
  - l) Bogdan Czemko – przedstawiciel Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego,
  - m) dr hab. Marek Giergiczny – ekspert niezależny do spraw ekonomii środowiska i zasobów naturalnych,
  - n) Tadeusz Ignaciuk – Prezes Stowarzyszenia Przedsiębiorców Leśnych im. Mieczysława Wierzbickiego w Gołuchowie,
  - o) Marta Jagusztyn – Prezes Zarządu Fundacji Lasy i Obywatele,
  - p) Rafał Jajor – Dyrektor Biura Polskiego Związku Pracodawców Leśnych,
  - r) **Jędrzej Kasprzak – Prezes Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopodobnych w Polsce.**

21.03.2024

Pismo

Do: Donald Tusk, Prezes Rady Ministrów

Od: Janusz Turski, SPP, Jędrzej Kasprzak, SPPDwP, Longin Graczkowski, SPT, Piotr Poziomski, PIGPD, Roman Malicki, PKN EPAL, Michał Strzelecki, OIGPM, Mirosław Florkiewicz, OZPPD

Szanowny Panie Premierze,

W imieniu najważniejszych organizacji reprezentujących przemysł drzewny w Polsce, **apelujemy o natychmiastowe działanie i decyzje. Polski sektor drzewny od kilku lat doświadcza załamania rynku i spadku sprzedaży. W ostatnim okresie sytuacja stała się wręcz dramatyczna.**

8 stycznia br. kierownictwo Ministerstwa Klimatu i Środowiska podjęło decyzję o tymczasowym objęciu ochroną ścisłą 10 obszarów leśnych. Minister Paulina Hennig-Kloska zadeklarowała, że to środek nadzwyczajny, a resort pracuje nad rozwiązaniem systemowym, w którym znajdzie się więcej obszarów objętych wstrzymaniem lub ograniczeniem pozyskania drewna. Dla całej branży drzewnej była to zaskakująca i rozczarowująca decyzja – nikt nie konsultował tego rozwiązania ze stroną społeczną i gospodarczą! Co więcej, nie konsultowano tych działań z naukowcami zajmującymi się przyrodą i leśnictwem. Nie były one też poprzedzone profesjonalnymi badaniami przyrodniczymi, ani też analizami wpływu na sytuację społeczno-gospodarczą w regionach.

Jesteśmy świadomi potrzeby zwiększenia w Polsce powierzchni obszarów chronionych. Jednak należy to, naszym zdaniem, wypracować z udziałem wszystkich interesariuszy. Ważny dla naszego kraju jest również rozwój gospodarczy i w związku z tym, równoległe do podejmowanych działań mających na celu ochronę przyrody i w efekcie ograniczających podaż drewna powinny towarzyszyć działania, które skompensują zmniejszoną podaż drewna np. poprzez intensyfikację pozyskania na innych obszarach leśnych. Są takie możliwości. Konieczne jest też stworzenie funduszy wspomagających restrukturyzację przedsiębiorstw drzewnych, zwłaszcza lokalnie – tam, gdzie duże obszary lasów będą objęte ochroną i wyłączone z użytkowania. Bez tego, zrujnowana może być gospodarka wielu gmin, gdzie takie firmy stanowiły podstawę rozwoju i zatrudnienia.

Polski przemysł drzewny traci konkurencyjności, ogranicza sprzedaż i redukuje zatrudnienia w związku z bardzo wysokimi cenami drewna w Polsce. Lasy Państwowe, pomimo wyraźnych próśb ze strony przemysłu wynikających z głębokiego kryzysu gospodarczego, nie obniżyły cen wyjściowych (wywoławczych) na rok 2024. Są one obecnie dużo wyższe, nawet o 40% w stosunku do cen drewna w Niemczech, Czechach, Słowacji, czy Łotwie. Skutkiem tego jest bardzo niska rentowność lub bardzo często ponoszone straty, w efekcie wstrzymanie inwestycji, utrata konkurencyjności. Obecnie wiele firm z naszego sektora stoi na granicy bankructwa, miejsca pracy są redukowane, a kolejne firmy zamykane. Sama branża meblarska w ciągu ostatnich kilkunastu miesięcy zmuszona została do redukcji 18 000 etatów, w tym roku spodziewamy się dalszych redukcji na poziomie 5000 Branża tartaczna stoi na krawędzi upadku – sztandarowe firmy tego sektora w roku 2023 poniosły wielomilionowe straty.

Rynek drewna w Polsce nie jest zrównoważony. Występuje poważny deficyt drewna, potrzebne są specjalne działania, które zabezpieczą w ten surowiec firmy, które rzeczywiście przetwarzają drewno, zatrudniają pracowników najczęściej w słabo rozwiniętych gospodarczo regionach kraju.

Obecnie brakuje aktywnych działań Rządu i odpowiednich regulacji prawnych, które stymulowałyby rozwój przemysłu drzewnego. Ogłoszony 15 marca br. „Pakiet pomocy dla przemysłu drzewnego” nie odpowiada na nasz apel o natychmiastową pomoc, której tak bardzo potrzebują teraz firmy branży drzewnej. Z niepokojem obserwujemy, że gdy są ogłaszane propozycje dotyczące przyszłości, nie są one podparte żadnymi precyzyjnymi rozwiązaniami, a my nadal nie otrzymujemy odpowiedzi na nasze bieżące postulaty. Kierunek i założenia pakietu są bardzo dobre, ale nie mogą stać się tematem

zastępczym do bieżących problemów. Należy pamiętać, że rynek drzewny w Polsce został bardzo zdestabilizowany przez wybuch wojny w Ukrainie, jak żaden inny kraj w Europie. Wstrzymana została zarówno sprzedaż naszych wyrobów na rynki byłego ZSRR, ale przede wszystkim zatrzymany został import drewna i biomasy z Białorusi i Ukrainy, przy jednoczesnym zalewie rynków europejskich wyrobami z drewna jak sklejka, meble, tarcica, palety, pellet - w cenach dumpingowych z terenów całego bloku wschodniego.

Lasy Państwowe generowały duże zyski w okresie, gdy przemysł drzewny dramatycznie tracił konkurencyjność. Szacuje się, że z surowca o wartości 1 zł po przetworzeniu powstają produkty o wartości 12 zł. Potrzebne jest spojrzenie „z góry” na całość zjawiska i wzięcie pod uwagę wpływów do budżetu Państwa pochodzących zarówno z gospodarki leśnej jak i z przemysłu. Dzięki temu można zwiększyć korzyści dla gospodarki narodowej i społeczeństwa. Polska powinna wykorzystać atut jakim jest państwowa własność przeważającej części obszarów leśnych.

Pismo otrzymali do wiadomości:

Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Finansów, Urszula Paślawska, Przewodnicząca Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Kluby Parlamentarne: Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość, Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska – Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni, Klub Parlamentarny Polska 2050 – Trzecia Droga, Klub Parlamentarny Polskie Stronnictwo Ludowe – Trzecia Droga, Koalicyjny Klub Parlamentarny Lewicy (Nowa Lewica, PPS, Razem, Unia Pracy), Klub Poselski Konfederacja, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych.

25.03.2024

Spotkanie z przedstawicielami branży drzewnej w Podlaskim Urząd Wojewódzkim w Białymstoku

Głównym tematem spotkania przedstawiciele branży drzewnej z województwa podlaskiego z wojewodą Jackiem Brzozowskim oraz wicewojewodami: Ewą Kulikowską i Pawłem Krutulem były **wprowadzone niedawno ograniczenia pozyskiwania drewna**.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska ograniczyło wyręby przewidziane w 2024 r. w najważniejszych polskich lasach. Główne powody takiej decyzji to ochrona cennych puszczy, zachowanie lasów wykorzystywanych przez wielotysięczne aglomeracje, lasów uzdrowiskowych oraz deficytowość nadleśnictw.

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych ograniczył pozyskiwania drewna w lasach znajdujących się w zarządzie jednostki w terminie do 30 czerwca 2024 roku. W województwie podlaskim dotyczy to Puszczy Augustowskiej i Puszczy Knyszyńskiej.

Jak przekonują przedstawiciele branży drzewnej, gospodarka leśna prowadzona w sposób przemysłowy wspiera ochronę przyrody. Przedsiębiorcy alarmują, że zmiany MKiŚ doprowadzą do bankructwa firm i wzrostu bezrobocia, zaś w dalszej perspektywie – mogą spowodować wzrost cen wyrobów z drewna, drewna opałowego czy biomasy wykorzystywanej na potrzeby lokalnych instalacji ciepłowniczych.

Szeroko rozumiany przemysł drzewny w Polsce to czterdzieści tysięcy firm, zatrudniających ponad 400 tysięcy pracowników, przede wszystkim na terenach wiejskich i w małych ośrodkach przemysłowych. Branża generuje niemal 6% PKB oraz ponad 15% wpływów z eksportu.

Podczas spotkania wojewoda podlaski Jacek Brzozowski zapewnił o poparciu dla przedsiębiorców i utrzymania miejsc pracy w województwie podlaskim. Zadeklarował, że dołoży starań, żeby głos branży został usłyszany i żeby zostały podjęte decyzje, sprzyjające rozwojowi podlaskiego przemysłu drzewnego.

26.03.2024

E-mail

Do: Karolina Król, Naczelnik Wydziału Wydział Polityk Sektorowych, Departament Innowacji i Polityki Przemysłowej, Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Od: Jędrzej Kasprzak, prezydent SPPDwP

W odpowiedzi na pismo Ministra Waldemara Sługockiego **w sprawie zwołania w dniu 19.04.2024 Zespołu ds. rozwoju biogospodarki w Ministerstwie Rozwoju i Technologii**, Jędrzej Kasprzak, prezydent SPPDwP przesłał **propozycje tematów do rozmów** – najważniejsze kwestie, które stanowią ograniczenia w prawidłowym funkcjonowaniu branży płyt drewnopochodnych w Polsce:

1. Podjęcie działań zmierzających do reformy zarządzania Lasami Państwowymi.
2. Wstrzymanie decyzji o wyłączeniach obszarów leśnych z użytkowania do czasu przeprowadzenia ekspertyz potwierdzających szczególne wartości przyrodnicze i zasadność wyłączenia danego obszaru z normalnej gospodarki leśnej oraz oceny skutków gospodarczych i społecznych. Ponadto równoległe określenie działań, które skompensowałyby lokalnie utracone możliwości zakupu drewna np. poprzez intensyfikację gospodarki leśnej innych obszarów lub w przypadku braku takich możliwości – działania, które umożliwią transformacje społeczno-gospodarczą regionów.
3. W związku z niedoborem drewna na rynku krajowym wywołanym w dużej mierze wojną w Ukrainie, należałoby podjąć decyzję polityczną, popartą np. specustawą o tym, że w drewno zaopatruje się w pierwszej kolejności krajowe firmy przetwarzające drewno. Drewno jako surowiec strategiczny. Potrzebne są specjalne działania, które zabezpieczą w surowiec firmy produkcyjne, które rzeczywiście przetwarzają drewno, zatrudniają pracowników najczęściej w słabo rozwiniętych gospodarczo regionach kraju.
4. Opracowanie sposobu ustalania cen wyjściowych na drewno sprzedawane przez Lasy Państwowe. Obecne ceny wyższe niż w ościennych krajach prowadzą do utraty konkurencyjności naszych wyrobów na rynkach zagranicznych, a nawet na rynku krajowym.
5. Certyfikacja gospodarki w systemie FSC. Status i potrzeba przyspieszenia działań.
6. Spalanie pełnowartościowego drewna na cele energetyczne: jakie działania podjęto, jakie są planowane działania, efekty.
7. Drewno użytkowe – możliwość sprowadzania z zagranicy: omówienie statusu.
8. Unijne rozporządzenie w sprawie wylesiania (EUDR), które wchodzi w życie pod koniec 2024 roku i jest niedopracowane i wpłynie niekorzystnie na cały unijny przemysł drzewny. Potrzeba wystąpienia Polski z wnioskiem o zmianę zapisów i terminu wdrożenia.
9. Sankcje na drewno i wyroby drewnopochodne z Rosji i Białorusi. Brak skutecznych przepisów i działań uniemożliwiających omijanie sankcji poprzez zmianę krajów pochodzenia czy kodów towarowych.
10. Brak klasyfikacji odpadów drzewnych – drewna użytkowego. Klasyfikacja mogłaby się opierać na limitach zawartości zanieczyszczeń w odpadach drzewnych. Na tej podstawie można określić sposoby ich wykorzystania bezpieczne dla środowiska.
11. Przywrócenie stanu sprzed 1 grudnia 2024 w zakresie certyfikacji na zgodność z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy tj. powrót do respektowania akredytacji uprawnionych do tego instytucji z krajów UE. W październiku 2023 rząd PIS ograniczył możliwość stosowania certyfikacji biomasy tylko do firm posiadających akredytacje Polskiego Centrum Akredytacji (PCA).
12. Brak szczegółowych regulacji w zakresie uznawania za produkt uboczny pozostałości z procesu produkcji płyt drewnopochodnych. Obecnie różne organy różnie interpretują obowiązujące przepisy.

Pismo**Do: Mikołaj Dorożała, Główny Konserwator Przyrody, Ministerstwo Klimatu i Środowiska****Od: Bogdan Czemko, Jędrzej Kasprzak, Członkowie Zespołu ds. wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie, z ramienia: Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego, Polskiego Komitetu Narodowego EPAL, Stowarzyszenia Przemysłu Tartacznego, Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych, Stowarzyszenia Papierników Polskich, Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Producentów Mebli, Ogólnopolski Związek Pracodawców Przemysłu Drzewnego Polski Związek Drzwi i Okna**

W związku z przesłanym Członkom Zespołu ds. wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie **materiałem obejmującym „Kluczowe założenia dotyczące ogólnopolskiej narady o lasach” oraz „Horyzontalne założenia dotyczące procesu wzmocnienia ochrony lasów o szczególnych walorach przyrodniczych i społecznych”, zostały przekazane przez Bogdana Czemko i Jędrzeja Kasprzaka, w imieniu całej branży drzewnej, uwagi dotyczące zmian i uzupełnień, które powinny zostać uwzględnione w ww. dokumencie:**

1. Uwaga generalna: uważamy, iż formuła prac, oparta na równoczesnym wykorzystaniu dziesiątków dyskutantów i szeregu równoległych prac wielu zespołów eksperckich nie będzie efektywna. Nie można bowiem np. ustalić rodzaju, zakresu i kosztów niezbędnych działań osłonowych adekwatnych do ograniczeń dostępu do drewna i kosztów samych działań ochronnych, bez wiedzy o miejscu, skali i formie tych ostatnich. Rzeczowa dyskusja nad wszystkimi ww. sprawami powinna się odbyć w oparciu o wcześniej sporządzone analizy i ekspertyzy.
2. Co istotne – propozycje wszystkich miejsc, gdzie ograniczenia eksploatacji lasów się pojawiają, muszą być analizowane i opiniowane indywidualnie – nie można tego zrobić w skali globalnej. Należy więc już obecnie jasno wskazać, że każda inicjatywa objęcia konkretnego obszaru lasów dodatkową ochroną musi być objęta następującą procedurą:
  - wykonaniem ekspertyzy udowadniającej konieczność wyłączenia danego obszaru z normalnej gospodarki leśnej oraz jej recenzji,
  - oceną skutków m. in. w postaci ograniczenia pozyskania drewna – w kilku wariantach zależnych od stopnia i formy ochrony – oraz wyliczeniem jego straconej wartości w całym łańcuchu przerobu,
  - ustaleniem lokalnych możliwości wyrównania możliwych braków drewna, np. zwiększoną intensywnością użytkowania sąsiednich lasów gospodarczych,
  - ustaleniem listy podmiotów zagrożonych stratami z powodu wprowadzenia zwiększonej ochrony tych obszarów i wskazaniem możliwości wyrównania tych strat.

Tylko taka procedura może być podstawą odpowiedzialnych decyzji. W związku z tym w punkcie f) listy tematów objętych pierwszym spotkaniem Ogólnopolskiej Narady o Lasach powinno być zapisane: *„Ustalenie procedury wyłaniania i opiniowania propozycji wyłączenia obszarów o szczególnych walorach z gospodarczego użytkowania, wraz z oceną skutków gospodarczych i sposobów usunięcia ekonomicznych zagrożeń wynikających z tych wyłączeń oraz naprawy szkód poniesionych przez sektor leśno-drzewny.”*

3. Nie można zgodzić się z zapisem w 1 akapicie „Horyzontalnych założeń...” który głosi, iż: *„Nadrzędnym celem planowanych działań jest **zapewnienie trwałej ochrony najcenniejszych ekosystemów leśnych oraz wzmocnienie pełnionych przez nie funkcji oraz świadczonych usług ekosystemowych**. Cel ten zostanie zrealizowany poprzez kompleksową reformę obecnego modelu gospodarki leśnej, której elementem jest wyłączenie części lasów z funkcji produkcji surowca drzewnego. Gospodarka leśna na tych terenach zostanie ukierunkowana na pełnienie funkcji ochronnych i społecznych. Potrzeby takiego wyłączenia oszacowano wstępnie na 20% powierzchni lasów w Polsce”*.
Przyjęcie z góry tezy o koniecznym „wyłączeniu z części lasów z funkcji produkcji surowca drzewnego”, na terenach ok. 20% powierzchni lasów w Polsce, można uznać za próbę działań metodą faktów dokonanych.
Czy w ogóle konieczne będzie wyłączenie większych obszarów leśnych z pozyskiwania drewna, czy też może wystarczy zmiana modelu prowadzenia tych prac (np. rezygnacja ze zrębów zupełnych), to wykażą dopiero podjęte prace.
Cały proces powinno się rozpocząć od przeprowadzenia precyzyjnej inwentaryzacji powierzchni leśnych już wyłączonych z użytkowania. Wg wstępnych szacunków ponad 10% lasów jest obecnie wyłączona z pozyskania poprzez objęcie różnymi formami ochrony.
Zwracam tu uwagę, że są znane badania wykazujące, iż – biorąc pod uwagę obecny plantacyjny charakter prawie wszystkich lasów w Polsce – ich przebudowa w kierunku zwiększenia bioróżnorodności wymaga aktywnych działań człowieka. Natomiast objęcie takich terenów ochroną całkowitą może być przeciw skuteczne, co też potwierdzają liczne badania. Dowodzą one, że ścisła ochrona nie zawsze przynosi korzyści przyrodnicze a z pewnością w większości przypadków jest niekorzystna klimatycznie. Poza tym jest to sprzeczne ze wskazanym wcześniej celem działań, czyli **„wzmocnieniem pełnionych przez lasy funkcji”**, bo jedną z nich jest produkcja drewna, czyli jedyne odnawialnego surowca przemysłowego, którego wykorzystywanie skutecznie blokuje emisję CO₂ – w stopniu nawet większym niż efekt, jaki przynosi zaniechanie eksploatacji lasu.
Ponadto nie można się zgodzić z przyjęciem – nawet wstępnym – iż działania ochronne powinny objąć aż 20% lasów, gdyż nikt dotąd nawet nie przedstawił potwierdzających to wyliczeń, ani nie ocenił prawdopodobnej wielkości strat gospodarczych wynikających z tak ogromnej skali tych działań.
4. Wprowadzenie w życie jakichkolwiek działań i rozwiązań związanych ze zwiększoną ochroną obszarów leśnych nieuchronnie generować będzie duże koszty, które zapewne w większości obciążą Lasy Państwowe. Na to może nałożyć się istotny spadek ich przychodów ze sprzedaży drewna. Aby więc nie dopuścić do przeniesienia tych kosztów na odbiorców drewna przez generowanie wzrostu cen drewna ponad rynkowy poziom (co jest łatwe do uzyskania dzięki monopolistycznej pozycji LP), system jego dystrybucji i sposób ustalania cen musi zostać objęty kontrolą rządu, zagwarantowaną rozwiązaniami legislacyjnymi, tak aby zapewnić krajowi maksimum gospodarczych korzyści z jego efektywnego przetworzenia. O to ustalenie należy rozwinąć akapit 5 „horyzontalnych założeń” w kontekście stwierdzenia, że: **„(rozwiązania) zabezpieczą stabilne warunki funkcjonowania przemysłu drzewnego i sektora usług leśnych”**. Może to też stworzyć nowe źródło finansowania ochrony przyrody.
5. W nawiązaniu do powyższego, naszym zdaniem należy już teraz, w ramach planowanej debaty, rozpocząć dyskusję o zmianie modelu zarządzania Lasami Państwowymi, biorąc pod uwagę fakt, iż obecny model jest mocno kosztochłonny i nieefektywny, na co wskazuje m.in. zauważalny przerost zatrudnienia w porównaniu do innych krajów UE. Potrzebne jest więc spojrzenie „z góry” na całość zjawiska i wzięcie pod uwagę możliwości powiększenia wpływów do budżetu Państwa pochodzących z całego sektora leśno-drzewnego, co jest to szczególnie istotne obecnie, w kontekście potrzeby zwiększenia wydatków na ochronę przyrody. Polska powinna wykorzystać atut jakim jest państwowa własność przeważającej części obszarów leśnych.

6. Za zbyt daleko idące, a nawet niedopuszczalne uznać należy stwierdzenie w ostatnim akapicie „Horyzontalnych założeń...”, że: „Wszyscy uczestnicy procesu powinni akceptować horyzontalne założenia dotyczące procesu wzmocnienia ochrony lasów(-)”. Dokument ten nie stanowi żadnego prawa, lecz jest propozycją i koncepcją dotyczącą aktywnego procesu i musi podlegać zarówno dalszej dyskusji jak i nieuchronnym zmianom. Stwierdzenie to należy wykreślić.

Pismo otrzymali do wiadomości:

Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego, Polski Komitet Narodowy EPAL, Stowarzyszenie Przemysłu Tartaczno, Stowarzyszenie Producentów Płyt Drewnopodobnych, Stowarzyszenie Papierników Polskich, Ogólnopolska Izba Gospodarcza Producentów Mebli, Ogólnopolski Związek Pracodawców Przemysłu Drzewnego, Polski Związek Drzwi i Okna.

27.03.2024

Pismo

Do: organizacji przemysłu drzewnego, uczestniczących w spotkaniu 06.02.2024

Od: Marek Polak, Zastępca Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych

W nawiązaniu do spotkania kierownictwa LP z przedstawicielami przemysłu drzewnego, które odbyło się 06.02.2024 w siedzibie DGLP, autor odniósł się do kwestii poruszonych podczas spotkania:

- **obniżenie cen wyjściowych (otwarcia i minimalnych) do procedur sprzedaży drewna w pozostałych okresach sprzedaży w 2024 roku** – LP informują, że do 11.04.2024 trwają licytacje w aukcjach systemowych na II okres sprzedaży w 2024 roku. Po ich zakończeniu, znając całość wyników sprzedaży drewna w II okresie sprzedaży (sprzedaż ofertowa i aukcje systemowe) niezwłocznie przystąpią do ich analizy, na podstawie której, biorąc przy tym pod uwagę obecną sytuację gospodarczą oraz postulaty branży, LP przystąpią do opracowania mechanizmów kształtowania cen do ofert sprzedaży na III okres 2024 roku. Stosowne wyliczenia i wytyczne zostaną przekazane kierownikom jednostek organizacyjnych LP, do których należy ustalenie ostatecznego poziomu cen;
- **postulat powrotu do obkładania ofert w procedurach sprzedaży do 70% możliwości posiadanej historii zakupów** – obecnie w zasadach sprzedaży procent ten wynosi 100. W zakresie sprzedaży na 2025 rok LP rozważają powrót do 70%, co będzie przedmiotem dalszych wspólnych z branżą uzgodnień. Pozostaje natomiast nierozwiązana kwestia przy składaniu ofert na III okres 2024 roku. Trwają analizy formalno-prawne. LP zwróciły się w tej sprawie do zewnętrznej kancelarii prawnej w celu uzyskania opinii;
- **powołanie zespołu konsultacyjnego ds. zasad sprzedaży drewna w Lasach Państwowych** – LP są otwarte na dialog oparty na spotkaniach z przedstawicielami przemysłu drzewnego i są również zainteresowane powołaniem specjalnego zespołu. Oczekują zgłoszenia ze strony branży osób do takiego zespołu oraz o wskazanie osób reprezentujących kancelarie prawne obsługujące przedsiębiorstwa z branży, które z prawnikami LP mogłyby rozstrzygnąć wszelkie aspekty prawne zapisów nowych zasad;
- **transparentność wyników zasad** – w tym zakresie LP także są otwarte na realizację wniosku. Jednak temat musi zostać poddany stosownym analizom prawnym w zakresie zagadnień związanych z tajemnicą przedsiębiorstwa. W tym celu LP zwrócą się również z zapytaniem do wszystkich przedsiębiorców kupujących drewno w Lasach Państwowych w formie ankiety;
- **jawność algorytmu kształtowania cen** to sposób ustalania cen określony jest decyzją Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zamieszczaną na stronie PL-D (<https://drewno.lasv.gov.pl/>). Ostateczny poziom cen dla każdej grupy handlowo-gatunkowej ustala jednak w drodze decyzji kierownik jednostki organizacyjnej;

- **promocja drewna** – LP wyraziły zadowolenie z deklaracji ze strony branży dotyczącej włączenia się do wspólnego projektu, który zajęłoby się stworzeniem odpowiedniego przekazu do społeczeństwa na tematy związane z tym, czym jest drewno i jakie powinno mieć znaczenie gospodarcze i społeczne. Podczas kolejnego spotkania z przedstawicielami przemysłu drzewnego LP chciałyby uzyskać informacje, jakie mogą podjąć wspólnie działania, mające na celu edukację społeczeństwa w zakresie zagadnień związanych z gospodarką leśną i drzewną.

29.03.2024

Telewizja BIZNES24 – wywiad z Bartoszem Bezubikiem, wiceprezydentem SPPDwP

Gościem Marcina Dobrowolskiego był Bartosz Bezubik, wiceprezydent Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych w Polsce. Rozmowa dotyczyła dużych zmian, które stoją przed branżą drzewną, proponowanych ceł UE na rosyjską sklejkę oraz czynników podnoszących koszty produkcji materiałów drewnopochodnych.

<https://youtu.be/IIlNtn1rdVoA>

PRZYKŁADOWE ZDJĘCIA

SGP SBF

ROZMOWA Z 29.03.2024

BIZNES24

WIZJA PRZEZ INTERNET CANAL+, PLATFORMA WP PILOT

12